

Handläggare
Sarah Chaara
Telefon: 08 - 508 24 953

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2022 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan inklusive bilagor och överlämnar denna till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 1,8 mnkr för medel för introduktionsförskola (drift).
3. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 6,2 mnkr för aktivitetscenter (drift).
4. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 1,83 mnkr för Sportotek (drift).
5. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 1,8 mnkr för trygghetsskapande åtgärder (investering).
6. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,5 mnkr för medel för naturreservat (investering).
7. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för medel för biologisk mångfald (drift).
8. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 2,9 mnkr för klimatinvesteringar (investering).
9. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,8 mnkr för investeringar i lekparkar (investering).
10. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner resultatenheterna.
11. Skärholmens stadsdelsnämnd anmäler omslutningsförändringar om 141,4 mnkr.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Skärholmens stadsdelsnämnd

Bodholmsplan 2

08 - 508 24 953
08 - 508 24 000
sarah.chaara@stockholm.se

start.stockholm

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2022 för Skärholmens stadsdelsnämnd.....	1
Förslag till beslut	1
Inledning	4
Konsekvenser av pandemin	5
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	33
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	38
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	45
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	49
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	54
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	54
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	55
Redovisning av ekonomi.....	60
Nämndens ekonomiska förutsättningar	60

Investeringar	64
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	64
Resultatenheter	65
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	65
Budgetjusteringar.....	65
Omslutningsförändringar	68
Medel för lokaländamål.....	69
Övriga ekonomiska redovisningar.....	69
Särskilda redovisningar.....	69
Agenda 2030.....	69
Systematiskt kvalitetsarbete.....	71
Övrigt	73

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 01 - SDN24

Bilaga 2: Bilaga 02 - System för intern kontroll 2022

Bilaga 3: Bilaga 03 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan

Bilaga 4: Bilaga 04 - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål

Bilaga 5: Bilaga 05 - Bilaga till ansökan om budgetjustering - biologisk mångfald - kartor

Bilaga 6: Bilaga 06 - Bilaga till ansökan om budgetjustering - klimatinvestering

Bilaga 7: Bilaga 07 - Ansökan om medel Kompetensutvecklingssatsningen

Bilaga 8: Bilaga 08 - Plan för upphandling 2022

Bilaga 9: Bilaga 09 - Kompetensförsörjningsplan VP 2022

Bilaga 10: Bilaga 10 - Lägesbild Skärholmens stadsdelsnämndsområde

Bilaga 11: Bilaga 11 - Åtgärdsplan - Lokal samverkansöverenskommelse

Bilaga 12: Bilaga 12 - Handlingsplan VBE 2022

Inledning

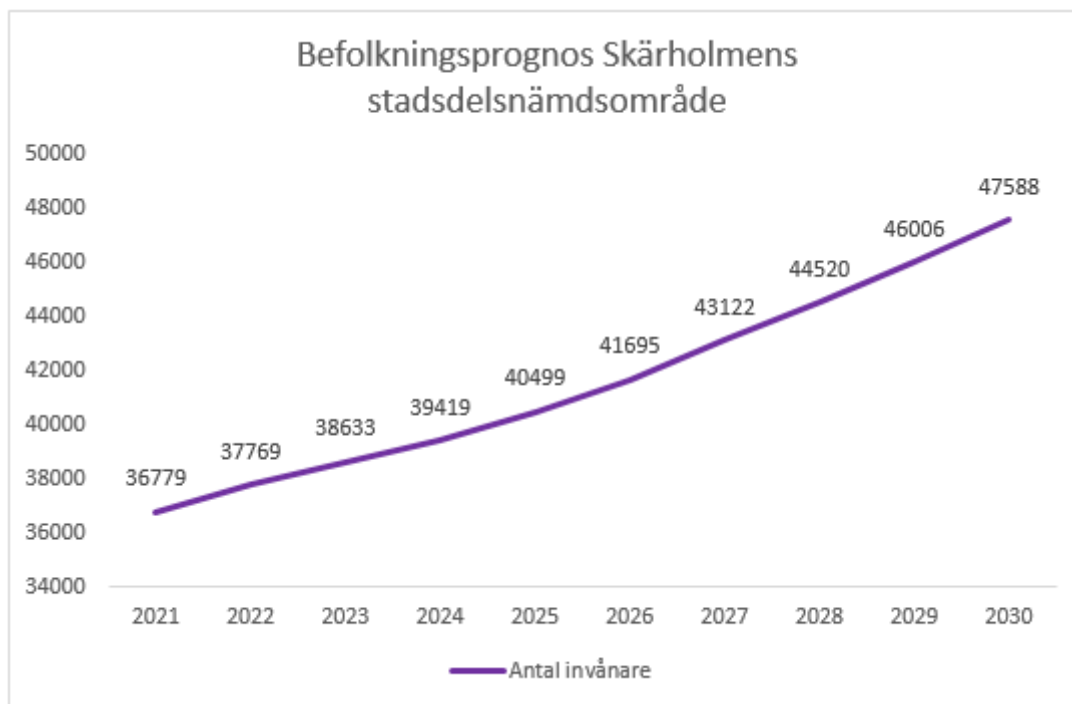
Stockholms stads budget är det övergripande och överordnande styrdokumentet för stadens verksamheter. Samtliga nämnder ska i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning upprätta en verksamhetsplan med utgångspunkt i den budget som kommunfullmäktige fastställt. Nämnderna har till uppgift att genomföra sina verksamheter inom ramen för kommunfullmäktiges budget, mot följande inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

I denna verksamhetsplan har nämnden tagit fram nämndmål med tillhörande prioriteringar, i syfte att skapa en tydlig bild av hur Skärholmens stadsdelsförvaltning planerar att bidra till uppfyllelse av målen. Planen är utgångspunkt och styrmedel för förvaltningens arbete under 2022. Nämndens budget för året uppgår till 1 301,2 mnkr.

Skärholmens stadsdelsnämndsområde

Skärholmens stadsdelsnämndsområde omfattar de fyra stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg. Befolkningen ökar, bland annat tack vare stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen. De kommande nio åren förväntas befolkningmängden öka med cirka 11 000 invånare. Antalet invånare är jämfört med föregående års befolkningsprognos lägre för samtliga år som omfattas av prognosen.

Källa: Sweco befolkningsprognos 2021

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service

till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, budget- och skuldrådgivning, familjerätt, fritidsverksamhet och kultur- och föreningsbidrag. I ansvarsområdet ingår också samhällsplanering, parkverksamhet och stadsmiljö, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder.

Förvaltningsövergripande prioriteringar

En förutsättning för effektivitet och måluppfyllnad är att alla delar av förvaltningen arbetar utifrån ett förvaltningsövergripande perspektiv. Den interna styrningen och uppföljningen är avgörande för att uppsatta mål ska kunna nås. För vissa sakfrågor är det förvaltningsövergripande perspektivet särskilt framträdande, framförallt gäller det trygghetsarbetet, arbetet med näringsliv och arbetsmarknad, kommunikation, miljö och klimat samt lokal- och kompetensförsörjning. I dessa frågor arbetar förvaltningen fortsatt för att utveckla synsätt, samverkansstrukturer och former för dialog inom organisationen samt med samverkansparter. Syftet är berörda ska arbeta koordinerat och effektivt mot gemensamma prioriteringar och mål.

Vision 2040

Även förvaltningens arbete med nedbrytningen av stadens Vision 2040 är en förvaltningsövergripande fråga. Under 2021 arbetade nämnden tillsammans med förvaltningen för att dels bryta ned stadens Vision 2040, Möjligheternas Stockholm, och dels komplettera den utifrån specifik potential för Skärholmens stadsdelsnämndsområde. Utifrån inriktningen i Möjligheternas Stockholm omfattar kompletteringen fyra teman:

- Leva och bo, verka och besöka,
- näringsliv,
- utbildning samt
- kultur och idrott.

Under 2022 fortsätter arbetet med Vision 2040, genom att färdigställa nedbrytningen av Möjligheternas Stockholm och påbörja arbetet med att definiera vägen mot målbilden, i form av gemensamma långsiktiga åtgärder - en fråga för förvaltningen, lokala intressenter men också andra parter i staden.

Strategisk kommunikation

Vad gäller det strategiska kommunikationsarbetet kommer förvaltningen att lägga fokus på att planera och skapa långsiktig kommunikation inom två huvudområden, trygghet och näringsliv, områden där förvaltningen och staden planerar att växla upp och hitta nya former för organisation, samordning och samverkan.

Både trygghet och näringsliv är prioriterade i budget och berör dessutom frågor där det pågår övergripande arbete för att skapa arbetsformer internt och tillsammans med andra aktörer. Det är också frågor som är starkt kopplade till det pågående visionsarbetet. Genom att endast fokusera på två områden, som visserligen är omfattande och i uppstartsfas, kan förvaltningen skapa en helhet i det strategiska och långsiktiga kommunikationsarbetet.

Konsekvenser av pandemin

Förvaltningen har sedan mars 2020 hanterat konsekvenserna av pandemin genom en särskild

organisation. Denna avvecklades den 15 oktober 2021, mot bakgrund av avvecklade restriktioner nationellt, att flera centrala processer i staden upphört och CKL (centrala krisledningen) avvecklats. Pandemirelaterade frågor hanteras nu i den ordinarie verksamheten. Skulle behov uppstå finns beredskap att återaktivera den särskilda organisationen.

Ett arbete har under 2021 inletts med att identifiera och omhänderta viktiga lärdomar från hanteringen av pandemin, i syfte att ytterligare stärka förvaltningens krishanteringsförmåga och motståndskraft. Arbetet kommer att fortsätta under året.

Övergripande har pandemin haft stor påverkan på förvaltningens ekonomi, målgrupper och verksamheter. Situationen har krävt både förändrade och nya arbetssätt för att begränsa smittspridningen och för att fortsätta ge stadsdelsnämndsområdets invånare samhällsviktigt stöd, service och insatser av fortsatt hög kvalitet. Konsekvenser av pandemin och hanteringen av den kommer att ha påverkan på förvaltningens verksamhet och arbete även under 2022 och framåt.

Ekonomiska konsekvenser

Under pandemin har förvaltningen behövt anpassa sina verksamheter, vilket har resulterat i högre kostnader för bland annat skyddsutrustning, tomgångshyror, vikarietäckning samt städ och renhållning. De ökade kostnaderna har till största delen täckts genom kompensation från staten. Det finns verksamheter som har haft lägre kostnader på grund av pandemin bland annat för att aktiviteter inte har kunnat genomföras enligt plan.

Flera framåtblickande ekonomiska indikatorer visar att svensk ekonomi återhämtar sig i snabbare takt än väntat men det råder en osäkerhet inför det kommande året gällande kostnadsutvecklingen och eventuellt statligt stöd.

Arbetslöshet

I stadsdelsnämndsområdet finns en hög andel invånare som arbetar inom de branscher som drabbats hårdast av pandemin. Den öppna arbetslösheten i stadsdelsnämndsområdet har ökat under pandemin. I januari 2020 låg den öppna arbetslösheten i stadsdelsnämndsområdet på 5,51 %, för att sedan öka till 9,08 % i september 2020. En successiv minskning har sedan dess kunnat konstateras. I oktober 2021 låg den öppna arbetslösheten i stadsdelsnämndsområdet på 6,12 %, att jämföra med stadens snitt som låg på 3,33 % (*Statistik om Stockholm, månadsrapport oktober 2021 gällande arbetssökanden*). Den ökade arbetslösheten innebär att det blir än mer angeläget för förvaltningen att samverka med andra aktörer för att stötta människor till arbete. Förvaltningen bedömer att trenden med en minskande öppen arbetslöshet kommer hålla i sig, men utvecklingen beror till stor del av hur situationen med covid-19 kommer utvecklas.

Sjukfrånvaro

Folkhälsomyndigheten har hävt alla restriktioner i takt med att vaccinationsgraden ökar men dock rekommenderar man att hålla sig hemma vid minsta tecken på sjukdom. Skärholmens stadsdelsnämndsområde har i förhållande till andra stadsdelsnämndsområden en lägre vaccinationsgrad vilket förvaltningen behöver förhålla sig till i planeringen av verksamhet. Förvaltningen ser ett behov av fortsatt återhållsamhet vid återgång till arbetet och fortsatt

medvetenhet vid förändrade omständigheter som exempelvis rekommendationer från Folkhälsomyndigheten. Detta påverkar samtliga av förvaltningens verksamheter men främst förskola och äldreomsorg. Sjukfrånvaron inom förvaltningen har sjunkit under 2021 och trenden bedöms hålla i sig.

Arbete hemifrån och digitalisering

I de verksamheter där det varit möjligt har medarbetarna under pandemin arbetat hemifrån, i linje med rekommendation från Folkhälsomyndigheten och CKL. Just nu pågår en planerad återgång till mer arbete på plats för dessa medarbetare, dock med beredskap att justera om restriktionerna skulle förändras under vintern/våren 2021/2022. I nuläget prioriteras arbete på plats för de arbetsuppgifter och arbetsätt som bedöms gynnas mest av det.

Som ett resultat av pandemin har förvaltningen utvecklat digitala arbetsätt, sin digitala förmåga och breddat sin syn på när digitalt arbete är möjligt. Denna utveckling innebär möjligheter och stödjer inriktningen att använda digitalisering för att utveckla och effektivisera verksamheterna. Den innebär också ökad flexibilitet för vissa medarbetare - arbetet kan utföras både på arbetsplatsen och hemma. I de fall uppdrag, verksamhetens behov, individuella uppgifter och förutsättningar tillåter kommer medarbetare fortsatt ges möjlighet till hemarbete.

Förvaltningen framhåller vikten av att ur ett effektivitetsperspektiv ta tillvara på den ökade förmågan till mer digitala arbetsätt. Hinder finns dock som förvaltningen beskrivit i ett flertal rapporter. Vissa aktörer kan inte delta i möten via Skype, vilket bland annat försvårar förvaltningens samverkan med Region Stockholm. Medarbetare i de pedagogiska verksamheterna tillhör en annan IT-miljö, vilket skapar svårigheter att dela information. Förvaltningen vill därför, än en gång, framhålla vikten av att staden säkerställer de tekniska möjligheterna.

Påverkan på verksamheterna

Stadsmiljö

- Ökade driftkostnader då det förutspås att en fortsatt hög andel invånare kommer besöka parker, badplatser och naturreservat.
- Besökarantalet under öppna kulturevenemang kan bli stort, då efterfrågan från invånarna är hög.

Förskoleverksamhet

- Utbildning och undervisning bedrivs även fortsättningsvis till stor del utomhus.
- Förskolorna har fortsatt stärkta hygienrutiner för både vuxna och barn. Det finns förstärkta dagliga rutiner för rengöring av exempelvis sängkläder och leksaker, liksom städrutiner.
- En ökad sjukfrånvaro och långa frånvaroperioder hos såväl barn och pedagoger kan ge sämre kontinuitet i undervisningen.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

- Besökarantalet för Ungdomsmottagningens drop-in kan bli stort, då efterfrågan från invånarna är hög.

- När öppna förskolorna startat upp sin inomhusverksamhet har pedagogerna uppmärksammat att barn påverkats av pandemin i hur de tar kontakt och hur de samspekar med varandra.

Äldreomsorg

- Förvaltningen ser en fortsatt ökad isolering och ökad ofrivillig ensamhet hos äldre.
- Brukare inom äldreomsorgen har uttryckt oro för att ta emot stöd från personal som inte är vaccinerade. Detta har lett till att en del äldre av sagt sig insatser då de är rädda för att personalen kan smitta.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

- Antal ej verkställda beslut där behov föreligger men brukare tackar nej till beviljade insatser på grund av oro för covid-19 har under pandemin ökat men kan komma att minska i takt med att samhället öppnar upp och vaccinationsgraden ökar.
- Risk för ökad social isolering och ofrivillig ensamhet hos personer med insatser inom funktionsnedsättningsområdet.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

- Antal ej verkställda beslut där behov föreligger men brukare tackar nej till beviljade insatser på grund av oro för covid-19 har under pandemin ökat men kan komma att minska i takt med att samhället öppnar upp och vaccinationsgraden ökar.
- Risk för ökad social isolering och ofrivillig ensamhet hos personer med insatser inom socialpsykiatrin.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

- Fortsatta svårigheter för arbetslösa att ta sig in på arbetsmarknaden kan leda till minskningen av personer som har ekonomiskt bistånd avmattas.
- Arbetslöshet kan försvåra nyanländas möjlighet att nå egen försörjning och etablering i samhället.

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* är fem verksamhetsområdesmål insorterade:

- *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort*
- *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i*
- *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige*
- *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet*
- *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och*

självbestämmande

Under respektive verksamhetsområdesmål summeras förvaltningens prioriteringar för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Utveckla samverkan med samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle för att personer som står utanför arbetsmarknaden ges vägar till studier, arbetspraktik, förvärvsarbete eller annan försörjning och att unga erbjuds meningsfulla feriejobb.
- Utveckla det uppsökande arbetet riktat till nyanlända samt barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden.

I stadsdelsnämndsområdet finns ett högre antal hushåll som uppstår ekonomiskt bistånd jämfört med stadens snitt. Stadsdelsnämndsområdet är bland de tre stadsdelsnämndsområdena med högst andel biståndshushåll i staden. Stadsdelsnämndsområdet ligger även högre i snitt än staden gällande långvarigt behov av bistånd. Det vanligaste försörjningshindret är arbetslöshet, som utgör orsaken till behovet av ekonomiskt bistånd för drygt hälften av de vuxna som uppstår ekonomiskt bistånd. Närmare en tredjedel av biståndshushållen i stadsdelsnämndsområdet är hushåll med barn. Under 2020 har antalet hushåll som uppstår ekonomiskt bistånd i stadsdelsnämndsområdet minskat och stadsdelsnämndsområdet har under föregående år minskat kostnaderna för ekonomiskt bistånd med 1,2 miljoner kronor. Kostnadsminskningen dämpades dock bland annat av att den genomsnittliga biståndstiden ökade (*Socialtjänstrapporten 2020*).

Inom stadsdelsnämndsområdet bor nyanlända som både är anvisade och egenbosatta. Inom gruppen nyanlända tar det längre tid för nyanlända kvinnor och barnfamiljer än för nyanlända män att ta sig vidare till annat stadigvarande boende.

Hälften av de nyanlända hushållen i stadsdelsnämndsområdet som bor inom SHIS är barnfamiljer. Andelen hushåll, inklusive barnfamiljer, med utgående kontrakt inom SHIS ökar till 2023.

Stöd till egen försörjning

Förvaltningen fortsätter stötta personer till egen försörjning och arbeta för att minska avståndet mellan den enskilde och arbetsmarknaden. Personer som står utan egen ekonomisk försörjning och långt ifrån arbetsmarknaden behöver ofta stöd från flera aktörer samtidigt. En fungerande samverkan mellan dessa aktörer är avgörande för att personerna ska erbjudas insatser i ett tidigt skede utifrån sina individuella behov. Förvaltningen fortsätter att utveckla samordning internt och samverkan externt i syfte att framförallt påskynda nyanländas, personer med funktionsnedsättnings, unga vuxnas och kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Arbetet med befintliga samverkansformer fortlöper och vidareutvecklas kontinuerligt. Finansiellt samordningsförbund inom rehabiliteringsområdet (FINSAM) är en samverkansform mellan staden, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region

Stockholm som syftar till att stötta den enskilde till att på sikt bli självförsörjande. En annan samverkansform är Rehabiliteringsbanan som sker i samverkan med Jobbtorg, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt Region Stockholm. Samordnad individuell plan (SIP-plan) är ytterligare ett verktyg som används i samverkan mellan förvaltningen och regionens verksamheter i syfte att den enskilde ska få samordnade insatser. Förvaltningen har även identifierat behovet av att samordna insatser internt och har ett pågående arbete med att implementera Intern samordnad individuell plan (Intern-SIP). Arbets sättet Intern-SIP inleddes till en början i syfte att samordna och strukturera kontakter, stöd och insatser mellan enheten för ekonomiskt bistånd och vuxenheten inom avdelningen för socialtjänst. Arbets sättet implementeras under året på fler enheter inom avdelningen.

Nyanlända

Förvaltningen har tillsammans med stadens övriga förvaltningar och bolag ansvar för etablering och integrering av både anvisade och egenbosatta nyanlända som bor i stadsdelsnämndsområdet. Insatserna som erbjuds syftar till att korta tiden det tar att hitta arbete och en stadigvarande bostad. Under 2021 öppnade staden *Welcome house* dit nyanlända blir hänvisade för att få stöd och rådgivning. Parallellt med denna verksamhet, arbetar förvaltningen lokalt med att ge samhällsvägledning till nyanlända med målet att nyanlända etablerar sig i samhället genom ett stadigvarande boende och arbete. Samhällsvägledning ges både av förvaltningens medborgarkontor och genom medborgarvårdarnas uppsökande arbete hos SHIS, vuxenutbildning Söderort och de öppna förskolorna. Förvaltningen anordnar även regelbundet informationsträffar för nyanlända på olika teman. Information om företagande utvecklas som en del i informationen till nyanlända, till exempel inom ramen för temakvällarna. För att förebygga nyanländas och barnfamiljers skuldsättning arbetar förvaltningens konsumentvägledare samt budget- och skuldrådgivare med att utveckla sitt utåtriktade arbete och ge riktade informationsinsatser till skola, fritidsverksamhet och vuxenutbildning.

Riktad bostadsvägledning för nyanlända fortsätter genom individuella vägledningssamtal i samverkan med SHIS och arbetsmarknadsförvaltningen. Bostadsvägledningen fokuseras särskilt till hushåll inom SHIS med utflyttning 2022-2023. Förvaltningen prioriterar bostadsvägledning gentemot barnfamiljer och personer med funktionsnedsättning, grupper som behöver särskilt stöd när det kommer till fråga om stadigvarande boende (*Rapport - bostad sist, Länsstyrelsen i Stockholm*). Möjligheten till stadigvarande boende och egen försörjning hänger ihop varför vägledning inom dessa områden behöver fortsätta ske parallellt, men också kompletteras av annan vägledning för långsiktig etablering och goda uppväxtvillkor för barnen.

Barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden

Förvaltningen arbetar med utåtriktat och uppsökande arbete riktat till barnfamiljer, där stöd och vägledning till stadigvarande boende, arbete och utbildning ges. Vägledningen till nyanlända kompletteras också av information om och stöd i att komma i kontakt med förskola, skola, idrotts- kultur- och andra fritidsaktiviteter samt tillgång till sammanhang som främjar trygghet i boendemiljön.

Feriejobb och Stockholmsjobb

Förvaltningens arbete med Stockholmsjobb och feriejobb ger viktiga meriter, kontakter och motivation för ungdomar och vuxna. Samtidigt väcker det intresse för staden som arbetsgivare och bidrar till stadens framtida kompetensförsörjning. Inom ramen för de upphandlingar som förvaltningen genomför ställs krav på social hänsyn, exempelvis att upphandlade leverantörer under avtalstiden tar emot praktikanter eller erbjuder anställning åt personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Förvaltningen kommer utveckla processen för att tillhandahålla och erbjuda meningsfulla feriejobb för ungdomar i åldrarna 16-18 år. Jobben erbjuds under sommar-, höst- och vinterloven. Nyanlända, unga med funktionsnedsättning samt ungdomar med en social problematik prioriteras särskilt.

Förvaltningen samverkar aktivt med Jobbtorg för att tillsammans utveckla processen kring Stockholmsjobb. Förvaltningen arbetar för att tillhandahålla och erbjuda meningsfulla Stockholmsjobb inom förvaltningens verksamheter för att öka chanserna för aspiranterna till att få anställning på den reguljära arbetsmarknaden. Förvaltningen samverkar med arbetsmarknadsförvaltningen och privata entreprenörer för att skapa arbetspraktik och möjlighet till anställning för personer med funktionsnedsättning.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Samhällsvägledning för nyanlända
 - Stadsdelsmammornas och övriga öppna verksamheters uppsökande arbete för fler barn i förskola och fler kvinnor i studier och arbete
 - Arbetet med att, efter individuell bedömning, bevilja ekonomiskt bistånd
 - Ta emot aspiranter för Stockholmsjobb bidrar till att ge en ingång till den reguljära arbetsmarknaden
- Mål 2 - Ingen hunger (äldreförvaltningen och utbildningsförvaltningen)
 - Säkerställa att ingen lider nöd
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Hälsofrämjande aktiviteter i samverkan med civilsamhället.
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Stadsdelsmammornas och övriga öppna verksamheters uppsökande arbete för fler barn i förskola och fler kvinnor i studier och arbete
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen)
 - Säkerställa att feriearbetande ungdomar och aspiranter får lämpliga arbetsuppgifter
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - Samhällsvägledning för nyanlända

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	3,9 %	2,7 %	Tertial
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,7 %	1,5 %	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	68	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,7 %	1,0 %	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	20 st	800 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	750 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	20 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	52	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	750 st	9 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ska med stöd av stadsdelsnämnderna utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser definiera stadsdelsnämndernas ansvar för förberedande insatser inför inskrivning på Jobbtorg Stockholm	2022-01-01	2022-06-30
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och i dialog med stadsdelsnämnderna, utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser, föreslå hur helhetsansvaret för arbetsmarknadsinsatsen Stockholmsjobb, inklusive samordning och anställning, kan åläggas arbetsmarknadsnämnden	2022-01-01	2022-06-30

Nämndmål: I Skärholmen är invånarna självförsörjande och vägen till arbete är kort

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Utveckla samverkan med samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle för att personer som står utanför arbetsmarknaden ges vägar till studier, arbetspraktik, förvärvsarbete eller annan försörjning och att unga erbjuds meningsfulla feriejobb.
- Utveckla det uppsökande arbetet riktat till nyanlända samt barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Antal unga som fått feriejobb ligger på en fortsatt hög nivå.
Andel nyanlända som bor inom SHIS och går vidare till stadigvarande boende ligger på en fortsatt hög nivå.
Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar i relation till föregående år.
Andel vuxna som är självförsörjande är högre i relation till föregående år.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel nyanlända hushåll i SHIS anvisningsboenden med kontrakt som går ut under året, som går vidare till stadigvarande boende	82 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Förebyggande och tidiga insatser för att motverka att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet.
- Utveckling av det systematiska säkerhetsarbetet i linje med stadens säkerhetsprogram med fokus på krisberedskap/civilt försvar, informationssäkerhet, förebygga olyckor och förebygga otillåten påverkan samt hot och våld.
- Utveckling av arbetet mot välfärds- och bidragsbrott.
- Utveckling av förvaltningsövergripande strukturer för inriktning, framdrift, samordning och kommunikation av trygghetsarbetet, utifrån trygghetsprogrammet och andra inriktningsdokument.
- Samordnade åtgärder och aktiviteter för renare, trivsammare och tryggare stadsmiljöer genom utveckling av metodiken i bland annat platssamverkan samt generell samordning med trafikkontoret och fastighetsägare.

En viktig del i att stärka den potential som finns i stadsdelsnämndsområdet och öka Stockholms stads och Skärholmens stadsdelsnämndsområdes attraktionskraft är trygghetsarbetet. Den senaste trygghetsmätningen som utfördes av Stockholms stad år 2020 visade att invånarna i stadsdelsnämndsområdet upplevde en högre otrygghet än i staden generellt. Detta gäller framförallt kvinnor, personer med funktionsnedsättning och äldre i ålderskategorin 65 - 79 år. Även stadens medborgarundersökning från 2021 visar att upplevelsen av otrygghet är högre i stadsdelsnämndsområdet än i staden i stort. Den upplevda tryggheten har ökat något i stadsdelsområdet sedan föregående mätning för två år sedan (andelen som på det hela taget känner sig trygg uppgick 2019 till 50 % och i mätningen 2021 uppgick andelen till 53 %). Särskilda situationer, som till exempel att gå ensam hem på kvällen, medför mer otrygghet och upplevelsen av otrygghet har ökat sedan föregående mätning (andel som känner sig trygga när de går ensamma hem på kvällen uppgick 2019 till 42 % och i mätningen 2021 uppgick andelen till 36 %).

I stadsdelsnämndsområdet finns också utmaningar med olovlig dumpning/tippning och generell nedskräpning, vilket påverkar känslan av upplevd trygghet. Trygghetsmätningen som genomfördes 2020 visar att invånare i stadsdelsnämndsområdet i högre utsträckning upplever problem med nedskräpning jämfört med hela staden.

Förvaltningens trygghetsarbete utgår framför allt från *Trygghetsprogrammet* och sträcker sig därmed över en rad verksamheter och är en del av arbetet mot flera av förvaltningens verksamhetsområdesmål. I detta avsnitt summeras trygghetsarbetet med fokus på de delar som ingår under mål 1.2 - *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i*. Trygghetsarbetet omfattar även framför allt:

- förskolans kunskapshöjande uppdrag som beskrivs under mål 1.3 - *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige*,
- riktade sociala insatser såväl som förebyggande insatser, som beskrivs under mål 1.4 - *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet* och mål 2.4 - *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring*.

Anhörigstöd

Anhörigstöd erbjuds till anhöriga till personer som utsatts för dödligt våld. Förvaltningen kommer att verka för att insatser till anhöriga ges på ett samordnat sätt från förvaltningen och övriga samhällsaktörer.

Utemiljöer

Förvaltningen arbetar med att skapa trygga och tillgängliga utemiljöer så som parker, naturmiljöer och spontanidrottsplatser som stimulerar till utevistelse, vardagsmotion och aktiviteter. Särskilt fokus läggs på de grupper som i medborgarundersökning och trygghetsmätning uppger högre upplevelse av otrygghet än andra grupper. Attraktiva utemiljöer förväntas bidra till fler näringslivetableringar, kulturellt levande parkmiljöer, gator och torg samt ökad tillit i lokalsamhället och till förvaltningen och staden. Medel söks för investeringar i åtgärder som stärker upplevelsen av trygghet så som belysning och upprustningar på parkmark.

Välfärds- och bidragsbrott

Förvaltningen genomför åtgärder för att systematisera arbetssätt och höja organisationens kunskap om välfärdsbrott. I samband med verksamhetsplaneringen identifierades oönskade händelser samt åtgärder för att minska risken att dessa realiseras. Utbildningsinsatser genomförs till nyckelfunktioner avseende arbetssätt inom upphandling och stöd till civilsamhället. Utöver detta planeras aktiviteter i syfte att öka kontrollen inom upphandlingsförfarande samt utbetalningar av föreningsstöd.

Otillåten påverkan samt hot och våld

Förvaltningen avser att genomföra utbildningar om hot och våld samt otillåten påverkan. Utbildningarna syftar till att öka kännedomen om förvaltningens nyligen reviderade handlingsplan inklusive lokala rutiner och checklistor.

Systematiskt säkerhetsarbete

Det systematiska säkerhetsarbetet utvecklas i linje med stadens säkerhetsprogram och förhåller och anpassar sig till en föränderlig in- och omvärld. Krisberedskapsarbetet omfattar risk- och sårbarhetsanalys, ett aktivt deltagande i planeringsprocessen för att stärka det civila försvarets förmåga.

Avseende informationssäkerhet arbetar förvaltningen med att utveckla arbetssätt och rutiner.

Extra stor hänsyn tas mot bakgrund av förvaltningskontorets flytt till nya lokaler. Utbildningsinsatser ska utformas i syfte att höja medarbetares och chefers kunskap gällande informationssäkerhet. Roller och ansvar ska förtydligas i organisationen.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbete med den lokala samverkansöverenskommelsen och dess prioriterade områden
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Arbete med den lokala samverkansöverenskommelsen och dess prioriterade områden
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - Arbetet med platssamverkan
 - Arbete med förebyggande tidiga insatser i samverkan mellan förvaltning, polis och socialtjänst.
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
 - Arbete med krisberedskap
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
 - Arbete med den lokala samverkansöverenskommelsen och dess prioriterade områden
 - Arbetet med platssamverkan
 - Arbete med förebyggande tidiga insatser i samverkan mellan förvaltning, polis och socialtjänst.

Särskilda redovisningar

Arbete enligt lokal samverkansöverenskommelse med polisen

Arbetet enligt den lokala samverkansöverenskommelsen med bland annat polisen är långsiktigt och utvecklas kontinuerligt. Förvaltningen fortsätter implementera ett systemstöd samt en metodik för operativa lägesbilder och orsaksanalys samt utveckla arbetssätt, forum och beslutsunderlag för inriktning och samordning av arbetet på olika nivåer, bland annat med grund i den utvärdering och utveckling av arbetssätt och forum samt informationsflöden som inleddes i slutet av 2021.

Som en del i revideringen av lägesbilden är beskrivningen av trygghet och brottslighet uppdaterad med data för 2021. Orsaksanalyser har baserats på den uppdaterade lokala lägesbilden och den sammantagna bedömningen är att prioriterade områden kvarstår.

Platssamverkan

Förvaltningen arbetar fortsatt med platssamverkan inom stadsdelsnämndsområdets fyra forum för detta där fokus ligger på samordnade och tydliga insatser mot otrygga element i centrummiljöerna. Trygghetsskapande situationspreventiva åtgärder i den fysiska miljön kompletteras av socialpreventiva insatser för ökad tillit och social kontakt mellan människor i området vilket främjar känslan av sammanhang och förtroende till myndighet och förvaltning. Huvudsakliga samverkansaktörer inom platssamverkan är polisen, fastighetsägare, MTR, stadens fackförvaltningar och bolag samt lokalt näringsliv. Arbetet utgår från gemensamt framtagna och långsiktiga målsättningar samt bedrivs utifrån operativa lägesbilder och

orsaksanalyser, som vid behov genomgår djupare orsaksanalyser i arbetsutskott.

Revidering av handlingsplanen mot våldsbejakande extremism

Förvaltningen har tillsammans med polis och andra aktörer uppdaterat den lokala lägesbilden som visar att alla former av extremism förekommer i stadsdelsnämndsområdet. I stadsdelsnämndsområdet har det förekommit klotter med hatbrottsmotiv på olika platser samt propagandaspridning. Det har inkommit få orosanmälningar med våldsbejakande extremistiska inslag. En person har vänt sig till förvaltningen och velat ha hjälp att hoppa av en extremistisk miljö och anhöriga har hört av sig gällande behov av stöd från förvaltningen. Övriga händelser som rapporterats och observerats handlar om bland annat skadegörelse, att individer uttryckt extrema åsikter eller använt hot och kränkningar. Två ärenden har rapporterats i IA systemet gällande egendom och säkerhet samt tillbud.

Kartläggningen visar på ett fortsatt behov och önskemål av kompetenshöjande insatser för medarbetare inom förvaltningens verksamheter, både för att kunna upptäcka tecken på radikalisering och våldsbejakande extremism samt att veta hur man ska agera när man upptäcker detta. Förvaltningen ser även en ökad anmälningsbenägenhet när det gäller otillåten påverkan.

Förvaltningen prioriterar att medarbetare ska genomföra webbutbildningen om grundläggande kunskaper som finns på stadens intranät.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	79 %	79 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	85 %	88,5 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	56 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	64 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	77 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga och prioritera det långsiktiga investeringsbehovet i stadens parklekar	2022-01-01	2022-06-30
 Idrottsnämnden ska tillsammans med i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda var i staden det finns behov av och förutsättningar för att skapa en mer levande stad genom utegym samt anlägga utegym i enlighet med utredningens slutsatser	2022-01-01	2022-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samråd med fastighetsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna följa upp satsningen på trygghetsinvesteringarna. Detta för att skapa en samlad bild över de insatser som genomförts och vad resultatet blivit samt sprida goda exempel, erfarenheter och lärdomar	2022-01-01	2022-06-30
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar		
 Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31
 Nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av säkerhetsskyddslagen ska säkerställa att det finns resurser och kompetenser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att upprätthålla säkerhetsskyddet och bidra i utvecklingen av stadens säkerhetsskyddsorganisation	2022-01-01	2022-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska under ledning av kommunstyrelsen utreda förutsättningar för att etablera trygghetspunkter för krisberedskap och det civila försvaret inom sitt geografiska område	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Skärholmen är tryggt och säkert

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Förebyggande och tidiga insatser för att motverka att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet.
- Utveckling av det systematiska säkerhetsarbetet i linje med stadens säkerhetsprogram med fokus på krisberedskap/civilt försvar, informationssäkerhet, förebygga olyckor och förebygga otillåten påverkan samt hot och våld.
- Utveckling av arbetet mot välfärds- och bidragsbrott.
- Utveckling av förvaltningsövergripande strukturer för inriktning, framdrift, samordning och kommunikation av trygghetsarbetet, utifrån trygghetsprogrammet och andra inriktningsdokument.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen invånare som upplever att stadsdelsnämndsområdet är tryggt ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i parker och grönområden i den stadsdel där man bor	62 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker budgetjustering för trygghetsskapande åtgärder vid parklekarna Kulan och Ängen.	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Skärholmens offentliga rum är välskötta

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Samordnade åtgärder och aktiviteter för renare, trivsammare och tryggare stadsmiljöer genom utveckling av metodiken i bland annat platsamverkan samt generell samordning med trafikkontoret och fastighetsägare.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andel invånare i stadsdelsnämndsområdet som är nöjda med renhållning och städning ökar. Andel invånare i stadsdelsnämndsområdet som är nöjda med skötseln av parker, badplatser, grönområden och generellt med stadsmiljön i området ökar.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Utveckling av en tydlig systematik och utveckling av arbetssätt kring regelbunden uppföljning av förskolans utbildning synliggör lärandet hos varje barn.
- Språkutvecklande arbetssätt i förskolan, som utgår från barns erfarenheter och kunskaper. Höja pedagogernas kunskap i det svenska språket.
- Utvecklade samverkan med utbildningsförvaltningen, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge rätt insatser till barn i behov av stöd, samt de som riskerar att fara illa.
- Öka vårdnadshavares delaktighet genom att utveckla systematiska arbetssätt för dialog kring barnens utveckling.
- Genomföra en orsaksanalys i relation till inskrivningsgraden i förskolan och identifiera åtgärder för att öka andelen barn i förskolan.

Boende i stadsdelsnämndsområdet har en större socioekonomisk utsatthet än medelnivån för staden. I förvaltningens förskolor finns det 66,8 % barn med ett annat modersmål än svenska. Bland pedagogerna är det 76 % som är flerspråkiga. I ett stadsdelsnämndsområde med många flerspråkiga barn krävs goda kunskaper hos pedagoger om barns språkutveckling och andraspråkutveckling i svenska. En viktig förutsättning för språkarbetet är att pedagogerna äger kunskap i det svensktalande språket. Inom stadsdelsnämndsområdet är ca 85 % av 2-5 åringarna inskrivna i förskolan vilket är en lägre andel jämfört med staden som helhet. Deltagande i förskolan har positiva effekter för barns utveckling och lärande, framförallt för flerspråkiga barn och barn med svagare socioekonomisk bakgrund (*Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska SOU 2020:67*). Barns deltagande i förskola har stor

betydelse för språkutvecklingen och är också en viktig skyddsfaktor för uppmärksamma barn i behov av stöd, samt de som riskerar att fara illa (*Skolverket*).

Systematiskt kvalitetsarbete

Förskolans systematiska kvalitetsarbete ska synliggöra kvalitet och likvärdighet, vad förskolan gör, varför och vad det leder till (*Skolverket*). Förskolans kärnverksamhet och kvaliteten i denna prioriteras. Genom att synliggöra utbildningens kvalitet, personalens kompetens och förskolornas likvärdighet, kan rätt kompetensutvecklingsinsatser planeras. Förvaltningen utvecklar den individuella dokumentationen så att det går att följa varje barns behov av språkutveckling och förändringar i lärandet över tid.

Barn får individuellt anpassat stöd utifrån forskning och evidensbaserade metoder där specialpedagoger handleder arbetslag och har en dialog med vårdnadshavare. För att bättre möta alla barns behov, anpassa undervisningen och prova specialpedagogiska arbetssätt deltar flera förskollärare i Skolverkets kurs *Specialpedagogik för lärande*. Förvaltningen utvecklar den dagliga dialogen med vårdnadshavare och visar regelbundet via Skolplattformen vad barnen får ta del av i förskolan. Förvaltningen genomför en orsaksanalys för att öka kunskapen om varför inskrivningsgraden i stadsdelsnämndsområdet är låg. Utifrån identifierade orsaker planeras åtgärder för att öka andelen inskrivna. I arbetet samordnar förskolan insatser med bland annat de öppna förskolorna, introduktionsförskolan och medborgarkontoret.

Språk

Förskolan ska kompensera för skillnader i barns uppväxtvillkor och bidra till mer likvärda förutsättningar inför skolstart. Förvaltningen definierar vilka olika språkutvecklande arbetssätt som ska användas för att gynna barnens språkutveckling. Barn med annat modersmål än svenska stöds i sin flerspråkighet och de språk barnen talar är synliga genom exempelvis sagor.

Förskolans medarbetare kompetensutvecklas inom det svenska språket. Språksatsningen *Läslyftet*, som samtliga förskollärare genomgått, fortsätter under våren för barnskötare. Vidare fortsätter förvaltningen att arbeta i enlighet med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.

Samordning med socialtjänst

Det finns en kontinuerlig dialog mellan socialtjänst och förskolan. Riktade utbildningsinsatser kring anmälningsskyldighet och socialtjänstens ansvar genomförs regelbundet med pedagoger.

Barns rättigheter

Förvaltningens förskolor arbetar på olika sätt med att öka medarbetares och barns kunskaper kring FN:s barnkonvention och barnens rätt till lika möjligheter. Förskolorna ger barnen tillgång till flera uttryckssätt, vilket möjliggör för barnen att ställa frågor och delge sina tankar på fler sätt än det verbala. Att berätta med kroppen, genom lera, dans och bilder ökar möjligheten till att alla barn får komma till tals.

Förskolornas arbete med plan mot diskriminering och kränkande behandling är en viktig del av arbetet med barns rättigheter. I samband med upprättandet av planerna genomförs

barnintervjuer och trygghetsvandringar tillsammans med barnen för att skapa delaktighet och ge inflytande. Barnkonsekvensanalyser genomförs vid större förändringar av verksamheten som påverkar barnen. Synliggörandet av likabehandlingsarbetet skiljer sig åt och kommunikationen med vårdnadshavarna utvecklas. Förskolorna publicerar lärloggar i Skolplattformen och beskriver utbildningen i text och bild, vilket förväntas öka vårdnadshavarnas insyn.

Nationella minoriteter

Förvaltningen tar kontakt med de vårdnadshavare som kryssat i minoritetsspråk i ansökan till förskola och informerar om de förskolor i staden som har helt eller till väsentlig del undervisning på något av språken. Förskolan inventerar årligen vilka språk som talas av pedagoger och barn på varje förskola. Språkinventeringen synliggör både var det finns barn och pedagoger som talar dessa språk.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbete med att erbjuda en likvärdig och tillgänglig förskola
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbete med att erbjuda en likvärdig och tillgänglig förskola
- Mål 4 - God utbildning för alla (arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen)
 - Tillgången till förskola
 - Den undervisning och det språkarbete som bedrivs på förskolan
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Språkarbete, att ge undervisning och att undervisa om demokrati
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - Tillgången till förskola
 - Förskolans betydelse som skyddsfaktor och språkarbetet som bedrivs på förskolan
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
 - Tillgången till förskola

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	88 %	88 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,6	3,6	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Skärholmens förskolebarn når sin fulla potential i en trygg förskola med hög pedagogisk kvalitet

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Utveckling av en tydlig systematik och utveckling av arbetssätt kring regelbunden uppföljning av förskolans utbildning synliggör lärandet hos varje barn.
- Språkutvecklande arbetssätt i förskolan, som utgår från barns erfarenheter och kunskaper. Höja pedagogernas kunskap i det svenska språket.
- Utvecklad samverkan med utbildningsförvaltningen, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge rätt insatser till barn i behov av stöd, samt de som riskerar att fara illa.
- Öka vårdnadshavares delaktighet genom att utveckla systematiska arbetssätt för dialog kring barnens utveckling.
- Genomföra en orsaksanalys i relation till inskrivningsgraden i förskolan och identifiera åtgärder för att öka andelen barn i förskolan.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Varje förskola har en skriftlig plan som synliggör det systematiska språkutvecklande arbetet. Samtliga avdelningar har en legitimerad förskollärare som ansvarar för undervisningen. Förskoleundersökningens resultat ökar på frågan om "Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs".

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel förskolor med en skriftlig plan som synliggör det systematiska språkutvecklande arbetet	100 %		Tertial
Andel inskrivna barn i förskolan (2-5 år)	90 %		Tertial
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs	73 %		År
Antal avdelningar som saknar en legitimerad förskollärare	0 st		År
Pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,5		År
Språklig och kommunikativ utveckling i Kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,5		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker budgetjustering för Introduktionsförskola.	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningen söker medel för språkkurs i svenska från Omställningsfonden	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningen söker medel för utbildning i lågaffektivt bemötande från Omställningsfonden	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningen söker statsbidrag för bättre språkutveckling i förskolan från Skolverket	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningen söker statsbidrag för läsflytet i förskolan från Skolverket	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningen söker statsbidrag för specialpedagogik för lärande från Skolverket	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningen söker vikarieersättning för språkkursen från kompetensutvecklingsatsningen	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningen söker vikarieersättning för vidareutbildning till förskollärare från staden	2022-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Verka för en stabil och fungerande skolgång för barn som riskerar att inte nå kunskapsmålen samt för de barn vars levnadsförhållanden innebär kända riskfaktorer.

- Förvaltningens förebyggande och främjande arbete stärks och systematiseras i nära samverkan med polis och stadsdelsnämndsområdets grundskolor.
- Socialtjänstens evidensbaserade metoder och insatser utvecklas.
- Fortsatt utveckla arbetet för att säkerställa att barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen.
- Fortsatt utveckling av den kommunala utförarverksamheten så att personer i behov av stöd upplever att insatserna är präglade av hög kvalitet, självbestämmande och delaktighet.
- Utveckling av digitala hjälpmedel, införande av välfärdsteknik samt utveckling av personalens pedagogiska stöd i LSS-verksamheter och inom socialpsykiatriens utförarverksamhet.

Förvaltningen uppmärksammar att antalet inkomna orosanmälningar rörande barn/unga som riskerar att fara illa fortsätter att öka i stadsdelsnämndsområdet. Det gäller även andelen anmälningar som leder till att utredning inleds som under föregående år låg på 71 %, vilket är den högsta andelen i staden (*Socialtjänstrapporten 2020*). Ett högt antal utredningar innebär ett ökat behov av resurser för förvaltningens socialtjänst.

Antalet våldsutsatta personer som är kända inom socialtjänsten har ökat i stadsdelsnämndsområdet jämfört med 2020 vilket följer utvecklingen i staden som helhet. Förvaltningen uppmärksammar att flera ärenden som aktualiseras fortsatt handlar om hedersrelaterat våld och förtryck. Antalet våldsutsatta som söker stöd hos förvaltningen är betydligt högre än antalet som söker om behandling för att upphöra våldsutövande. Förvaltningen har under 2021 i enlighet med stadens budgetuppdrag utökat målgruppen inom relationsvårdscentrum till att även innefatta stöd och behandling till barn som växer upp i familjer där våld förekommer. Detta arbete är pågående och kommer fortsätta implementeras under året.

Antal utredningsuppdrag hos familjerätten kopplat till vårdnad, boende och umgängesutredningar har fördubblats i stadsdelsnämndsområdet jämfört med föregående år. Från och med 1 januari 2022 träder *Lag (2021:530) om informationssamtal* i kraft som innebär ett krav på att föräldrar, som huvudregel, ska ha deltagit i ett sådant samtal innan en framställan om tvistigt yrkande om vårdnad, boende eller umgänge i domstol. Samtalen ska ge föräldrarna relevant information som syftar till att hitta den lösning som är bäst för barnet i frågor om vårdnad, boende och umgänge.

Stadsdelsnämndsområdet har en högre andel barn än snittet i Stockholm som går ut grundskolan utan slutbetyg (*Statistik om Stockholm*). Barn och ungas möjlighet att studera i hemmet begränsas bland annat av trångboddhet vilket har negativ inverkan på möjligheten att klara grundskolan (*Hållbarhetsrapporten 2021*). I arbetet för att motverka kriminalitet har forskning visat att en av de starkaste skyddsfaktorerna är att barn/unga har en fungerande skolgång (*Insatser för bättre psykisk och fysisk hälsa hos familjehemsplacerade barn, SBU, 2017*).

Förvaltningen ser utmaningar för personer i behov av socialtjänstens insatser att på egen hand tillgodose sig behovet av stadigvarande bostad. Enligt stadens senaste hemlöshetskartläggning har antalet inrapporterade personer i hemlöshet ökat i stadsdelsnämndsområdet jämfört med

föregående räkning 2018. Totalt identifierades 209 personer som lever i hemlöshet i stadsdelsnämndsområdet, varav 129 män och 80 kvinnor.

Förvaltningen har kartlagt behovet av strukturerad samordning i ärenden där personer har komplexa behov och behov av insatser från olika aktörer, både internt och externt. Det gäller exempelvis personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa och/eller missbruk. Genom att inkludera dessa målgrupper inom ramen för Intern-SIP och insatsen Case Manager säkerställer förvaltningen att dessa målgrupper erbjuds tidiga och samordnade insatser.

Utbildningsnivån inom förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi ökar och den genomlysning som gjordes 2021 används som grund i utvecklandet av vilka kompetenssatsningar och prioriteringar som ska genomföras. Digitala hjälpmedel och välfärdsteknik bidrar till att öka brukarinflytandet och säkerställa tillgänglighet och delaktighet i insatserna.

Rättssäkerhet och evidens

Arbetet för en rättssäker myndighetsutövning med individuellt anpassade insatser fortsätter inom socialtjänstens samtliga verksamheter. Socialtjänstens metoder ska i möjligaste mån baseras på evidens från vetenskapliga studier. Förvaltningen behöver därför arbeta för att bevaka den pågående forskning som finns på området och bistå högskolor och universitet med underlag för framtida forskning. Förvaltningens pågående samverkan med Södertörns högskola fortgår och förvaltningen fortsätter att ta emot följeforskare från lärosätet med syfte att utvärdera det arbete som utförs i verksamheterna. Förvaltningen fortsätter arbetet med befintliga metoder för systematisk uppföljning av insatser på individnivå samt tar fram metoder för systematisk uppföljning för de områden där det saknas. Syftet är att mäta effekter av de insatser som beviljas och genomförs på individnivå.

Tidiga och förebyggande insatser

I det förebyggande arbetet riktat mot barn och unga vidareutvecklar förvaltningen tidiga och kunskapsbaserade insatser, bland annat genom att identifiera och sprida kunskap om såväl effektiva som ineffektiva metoder och insatser. För att tidigt kunna ge insatser till barn och unga fortsätter förvaltningen arbetet med att stärka samverkan med ett flertal olika samhällsaktörer och skolan.

Förvaltningen undersöker vilka effekter pandemin haft på barn och ungas psykiska hälsa i stadsdelsnämndsområdet samt arbetar med att kompensera för dessa. Arbetet sker bland annat genom att Ungdomsmottagningen utvecklar det utåtriktade arbetet och finns på plats där de målgrupper som sällan eller aldrig besöker mottagningen finns.

Förvaltningens trygghetsarbete fortgår med att ge så tidiga och adekvata insatser som möjligt till barn och unga i stadsdelsnämndsområdet i ett nära samarbete mellan polis, skola och familj i syfte att fånga upp och förhindra att barn/unga söker sig till miljöer där missbruk och kriminalitet förekommer. Förvaltningen fortsätter arbetet med att följa den upprättade handlingsplanen i enlighet med *Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet*. Arbetet med sociala insatsgrupper för såväl barn och unga som unga vuxna fortlöper. Det lokala uppsökande arbetet sker via förvaltningens fältassistenter och skolsociala insatser samt övriga öppna främjande och

förebyggande verksamheter, i nära samverkan med stadsdelsnämndsområdets skolor.

En socialsekreterare anställd av förvaltningen har sin arbetsplats hos polisen, i syfte att främja samhandling mellan aktörerna, exempelvis för att utveckla socialtjänstens och polisens gemensamma arbete med orosanmälningar. En annan del i arbetet är genomförandet av allvarssamtal inom 48 timmar, där förvaltningen inom två dygn från att en orosanmälan inkommer om att ett barn/ungdom för första gången misstänks ha begått ett brott ska genomföra samtal med berört barn/ungdom, vårdnadshavare och polis.

Enligt Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (*SBU*) rapport *Insatser för bättre psykisk och fysisk hälsa hos familjehemsplacerade barn (2017)* löper barn som är placerade utanför hemmet större risk än andra barn att i vuxen ålder drabbas av utanförskap samt hälsorelaterade och psykosociala problem. Förvaltningen arbetar för att placerade barn uppfyller skolplikten och får den utbildning de har rätt till. Det innebär att förvaltningen samverkar med utbildningsförvaltningen och ser till att det finns en mottagande skola inför placeringen. Förvaltningen säkerställer även att de barn som är medföljande på skyddade boenden har tillgång till skolgång.

Stöd och rådgivning till föräldrar

Förvaltningens främjande och förebyggande arbete utvecklas för att stärka skyddsfaktorer för goda uppväxtvillkor för barn. Föräldrarådgivningen utökas och utvecklas för att tillgängliggöra stöd och rådgivning till fler av stadsdelsnämndsområdets föräldrar samt för att också nå föräldrar med barn i de äldre åldersgrupperna. Arbetet sker i nära samverkan med förvaltningens fritids- och fältverksamheter samt med stadsdelsnämndsområdets grundskolor och föräldrarådgivningen prioriterar en direkt närvaro på skola och även fritidsverksamheter för att nå föräldrar vars barn riskerar att dras in i eller på annat sätt drabbas av kriminalitet. Arbetet inom hembesöksprogrammet utvecklas genom ökad tillgänglighet till föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram under och efter genomfört hembesöksprogram. Fler medarbetare inom de öppna verksamheterna, öppen förskola, parklek och fritidsgård, genomgår utbildning för föräldrastödsprogram för att tillsammans med föräldrarådgivarna erbjuda fler utbildningstillfällen för föräldrar under året, i samtliga stadsdelar.

Skolsociala insatser

Förvaltningens skolsociala insatser syftar till att säkerställa en trygg lärmiljö för stadsdelsnämndsområdets grundskoleelever och för att främja att fler barn klarar grundskolan med gymnasiebehörighet. Arbetet sker genom skolsociala team samt genom en ökad närvaro på skolan av fält- och fritidsverksamhet. Förvaltningens arbete med skolsociala team utökas med fler skolsociologer och etableras på fler skolor för årskurserna 4 till 9, både kommunala och fristående. Erfarenheterna från ESF-projektet (Europeiska socialfonden) för ökad skolnärvaro med fokus på åk 8-9 integreras och implementeras i arbetet. Fritidsverksamheterna verkar stödjande för en god skolgång genom att regelbundet erbjuda plats för studiero och studiestöd samt genom att erbjuda och uppmuntra/vägleda till deltagande i fysisk aktivitet/idrottsverksamhet och/eller annan utvecklande verksamhet. Fritidsledare och fältassistenter arbetar integrerat i skolornas elevhälsoteam och trygghetsteam respektive resursteam och kompletterar skolsociologen på plats.

Stadigvarande bostad

Kvinnor, barnfamiljer, våldsutsatta och äldre är särskilt prioriterade och erbjuds stöd i att hitta ett varaktigt boende, exempelvis via bo-teamet och i stadsövergripande samverkan med bostadsbolagen. Personer som är aktuella för Bostad först får stödinsatser med syfte att behålla sitt kontrakt. Förvaltningen arbetar aktivt för att barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden ska få ett stadigvarande boende genom förvaltningens bo-team och inom ramen för den vägledning som ges till nyanlända familjer. Det vräkningsförebyggande arbetet fortlöper i samverkan med andra aktörer.

Utveckling av verksamheten inom egen regi

För att kunna erbjuda välfärdstekniska lösningar inom utförarverksamheten i egen regi krävs att medarbetarnas kompetens inom digital teknik utvecklas och att de har en hög digital och pedagogisk mognad. För att möjliggöra detta är samverkan med privata aktörer och frivilliga organisationer prioriterat. Verksamheterna utgör testbäddar där den nya tekniken prövas under ledning av aktörer med digital kompetens. På så sätt ges både medarbetarna och brukarna också stöttning och introduktion till nya arbetsätt inom digital teknik. Utvecklingen finansieras genom projektmedel. Arbetsättet skapar delaktighet hos brukarna genom att de får vara med och testa och utvärdera olika välfärdstekniska lösningar.

Det pedagogiska ramverket fortsätter vara en grund i förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi vilket skapar förutsättningar för att arbetet bedrivs med hög kvalitet. Ramverket koordineras med verksamheternas behov av digital utveckling. Behovet av alternativ kompletterande och personligt utformad kommunikation som stärker förståelsen mellan brukare och medarbetare är en viktig del i detta. Ramverket fortsätter att spridas till fler stadsdelsförvaltningar samtidigt som utveckling av formerna för validering och utvärdering av programmet sker.

Insatserna i socialpsykiatrins verksamheter i egen regi präglas av ett tydligt brukarperspektiv och den enskildes inflytande ska öka. Därför genomförs en översyn av boendestödets insatser i syfte att utveckla arbetssätten till att bli mer flexibla utifrån den enskildes behov. Möjlighet till arbetslivsinriktade insatser och sysselsättning för målgruppen ses över tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen.

Individuellt utformat stöd såsom personlig assistans är en flexibel insats och förvaltningen ser behov av att den enskildes inflytande ökar i utformandet av sina insatser. Inflytande och delaktighet ska tydligt vara dokumenterade i genomförandeplanen och förvaltningen ser behov av att fortsätta utveckla genomförandeplanen som ett styrande dokument.

Förvaltningen arbetar för att attraktiviteten inom yrket ökar, bland annat genom att vidareutbildning erbjuds så att hög kompetens främjas.

Medarbetarnas kompetens inom till exempel teknik och digitalisering och pedagogik behöver också öka för att säkerställa de framtida arbetssätten inom såväl socialpsykiatrins verksamheter som för de medarbetare som arbetar med individuellt utformat stöd.

Förvaltningen utreder möjligheterna att anordna en festival, likt äldrefestivalen som arrangerades för några år sedan, men för målgruppen inom LSS och socialpsykiatri.

Barns rättigheter

Förvaltningens arbete utgår från stadens *Program för barnets rättigheter och inflytande i*

Stockholms stad. Arbetet med barnperspektivet och barnrättsperspektivet inom framförallt socialtjänstens myndighetsutövande delar utvecklas och implementeras med utgångspunkt i Barnkonventionen. Förvaltningens främjande och förebyggande verksamhet arbetar i enlighet med Barnkonvention och med ett genomgående barnrättsperspektiv. Förvaltningen prioriterar arbetet med att lyfta barns situation i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen. Förvaltningen arbetar för att öka barns inflytande i socialtjänstens utredningar och i planerandet av insatser i syfte att säkerställa att barn alltid ska komma till tals i frågor som berör dem.

Inom avdelningen för socialtjänst finns en barnrättssamordnare som har det övergripande och samordnande ansvaret för implementeringen av barnrättsperspektivet inom denna del av förvaltningens verksamhet. Barnrättssamordnarens uppdrag är att ta fram en lokal implementeringsplan för stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten och att följa upp enheternas arbete med att genomsyra barnperspektivet i alla delar av socialtjänsten.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbetet med barns rättigheter i enlighet med barnkonventionen i socialtjänstens samtliga verksamheter
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbetet med att erbjuda en aktiv fritid inom egen-regi verksamheterna för personer med funktionsnedsättning samt mötesplatser för socialpsykiatrins målgrupp
 - Öppna verksamheter utvecklas med utgångspunkt i barnkonventionen.
 - Samverkan med kurator från ungdomsmottagningen på en av stadsdelsnämndsområdets skolor
- Mål 4 - God utbildning för alla (arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen)
 - Arbetet med att ge stöd så att familjehemsplacerade barn ska klara skolgången
 - Arbetet med att säkerställa att barn som är medföljande till skyddande boenden ska klara skolgången
 - Skolsociala insatser genom nära samverkan mellan skolor och förvaltningens främjande och förebyggande verksamhet
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Arbetet med att analysera könsuppdelad statistik samt att genomföra jämställdhetsanalyser
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - De insatser som förvaltningen beviljar med stöd av SoL och LSS efter individuella behovsbedömningar
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
 - Arbetet med den lokala samverkansöverenskommelsen samt samverkan med bland annat polisen

Särskilda redovisningar

Samverkan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis

Förvaltningens verksamheter för barn och unga samordnar sig internt och samverkar externt med skola och polis samt med Region Stockholm utifrån olika behov. *Strategin för att minska risken att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet* ger stöd och vägledning i arbetet på ett övergripande plan. I en mer konkret handlingsplan finns arbetssätt med utgångspunkt i att skapa samhandling med förskola, skola, fritid och polis.

Främjande och förebyggande insatser:

- Föräldrarådgivningen utökas och utvecklas för att tillgängliggöra stöd och rådgivning till fler av stadsdelsnämndsområdets föräldrar samt för att också nå föräldrar med barn i de äldre åldersgrupperna. Arbetet sker i nära samverkan med förvaltningens fritids- och fältverksamheter samt med stadsdelsnämndsområdets grundskolor och föräldrarådgivningen prioriterar en direkt närvaro på skola och i fritidsverksamhet för att nå föräldrar vars barn riskerar att dras in i eller på annat sätt drabbas av kriminalitet. Arbetet inom hembesöksprogrammet utökas genom ökad tillgänglighet till föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram under och efter genomfört hembesöksprogram. Fler medarbetare inom de öppna verksamheterna öppen förskola, parklek och fritidsgård genomgår utbildning för föräldrastödsprogram för att tillsammans med föräldrarådgivarna erbjuda fler tillfällen för föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram under året, i samtliga stadsdelar.
- Förvaltningens arbete för att höja inskrivningsgraden i förskolan bland annat genom att öka föräldrars kunskap om förskolan fortlöper. Det sker genom STIS (stärkt tidigt stöd i samverkan), där öppen förskola och socialtjänst inom förvaltningen tillsammans med BVC och BMM inom Region Stockholm arbetar tillsammans genom hembesöksprogram. Möjligheterna att samlokalisera förvaltningens familjeorienterade öppenvård och regionens parter, inom ramen för det tidiga stödet i samverkan, ses över.

Snabba insatser inom myndighetsutövningen:

För att minska risken att barn, unga och unga vuxnas problem eskalerar ger förvaltningen möjligheter till adekvata insatser i tid:

- I Sociala insatsgrupper samarbetar socialtjänsten med polis, men även skola och fritidsverksamheten är viktiga aktörer kring den unge i sociala insatsgruppen.
- Förvaltningen genomför allvarssamtal inom 48 timmar när ett barn eller ung person blir misstänkt för ett brott för första gången. Det är resursmässigt en utmaning för polisen att delta på samtalen. Förvaltningen arbetar för att öka polisens medverkan genom att välja ut ärenden där det bedöms särskilt gynnsamt att polis är med.
- Socialsekreterare är samlokaliserad med polisen. Arbetet med att utveckla gemensamma arbetssätt där förståelsen för varandras verksamheter ökar pågår. En prioriterad åtgärd är att skapa samsyn kring orosanmälningar, till exempel att anmälningarna innehåller sådan information som underlättar för socialtjänsten att kunna agera och fatta beslut på bästa sätt samt att socialtjänstens återkoppling till polis efter mottagen anmälan är tydlig.

Fritid som skyddsfaktor:

- En särskild satsning på barn mellan 9 och 12 år görs med utgångspunkterna att mellanstadiebarn ska ha tillgång till meningsfulla och utvecklande aktiviteter efter skoldagens slut och att de barn som befinner sig i riskzon för att utveckla normbrytande beteenden kan fångas upp. Det görs genom att parklekarnas verksamheter utvecklas för att erbjuda organiserad fritid i nära samverkan med områdets grundskolor samt att parklekarnas verksamheter utvecklas med tydligare rutiner för kontakt med vårdnadshavare och att vägen till socialtjänstens insatser blir enklare.

Insatser som stabiliserar skolgång och skolprestationer:

Förvaltningen arbetar med insatser som stabiliserar skolgång och skolprestationer för att fler barn i stadsdelsnämndsområdet ska klara gymnasiebehörighet:

- Satsningar för bred tillgång till studiero och studiestöd sker genom att parklekar och fritidsgårdar utvecklas så att strukturerad och regelbunden läxhjälp erbjuds inom ramen för den ordinarie verksamheten i nära samverkan med områdets grundskolor och civilsamhällesorganisationer.
- Elever i riskzon att inte klara behörighet erbjuds Skolsocialt team. Skolsociala team etableras på grundskolor i stadsdelsnämndsområdet med målgruppen elever i mellanstadiet och högstadiet.

Inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen och lokalpolisområdet har förvaltningen tagit fram en gemensam lokal lägesbild för stadsdelsnämndsområdet. I den framkommer bland annat att barn och unga är en grupp som särskilt behöver beaktas i samverkan, därför är *Unga i risk för kriminalitet* ett av de prioriterade områdena i samverkansöverenskommelsen. Utifrån åtagandet har lokala samverkansforum för barn och unga upprättats – samverkansgrupper där skola, förskola, socialtjänst, förebyggande- och fritidsverksamhet samt polis möts. Övergripande syfte är att etablera strukturerad samverkan för att minska risken att barn och unga dras in i eller på annat sätt drabbas av kriminalitet. Forumen syftar till att:

- Fånga upp aktuella konkreta och/eller oroande frågor samt identifiera åtgärder
- Besluta och agera på uppkomna situationer
- Skapa kontaktnät och utbyta erfarenheter mellan verksamheterna
- Långsiktig planering för det förebyggande arbetet och omvärldsbevakning

För att samverkansstrukturen ska ha mandat att fatta beslut och samtidigt ha operativ handlingskraft har förvaltningen en strategisk samverkansgrupp med uppdrag att prioritera resurser och utveckla nya arbetssätt utifrån behov uttryckta i lägesbild samt en operativ samverkansgrupp som träffas en gång i veckan. Den operativa gruppen arbetar konkret med uppkomna situationer som till exempel att komma överens om vem som gör vad i en situation som kräver snabbt agerande.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska vara vägledande och styrande i arbetet och i dialogen med brukarna och deras anhöriga. I styrningen ingår att integrera jämställdhetsperspektiv samt att ta hänsyn till barns rättigheter,

nationella minoriteters rättigheter samt öka tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning vid beslutsfattande, planering och utförande av insatser. Alla ska ha lika rätt till stadens skydd, stöd och service samt ges möjlighet att delta i alla delar av samhällslivet. Förvaltningen genomför olika kompetensstärkande aktiviteter för att säkerställa att chefer och medarbetare har rätt kompetens för att öka brukarinflytandet och säkerställa tillgänglighet och delaktighet i insatserna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	45 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	Tertial
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	24 %	24 %	Tertial
 Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	85 %	öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	95 %	öka	År
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	81 %	80 %	År
 Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	80 %	75 %	Tertial
 Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	70 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	79 %	År
 Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	68 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	68 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	95 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	15	Tas fram av nämnd	År
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	400 st	Tas fram av nämnd	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	År
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	75 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp och utvärdera genomförda åtgärder för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en centralisering av hälso- och sjukvårdsansvaret inom socialpsykiatriens särskilda boenden, i likhet med LSS-hälsan. Utredningen ska inkludera en kostnadsanalys	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta arbetet med STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda formerna för ett tryggt mottagande från LVM-vård	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur bolotsar kan ge förstärkt praktiskt stöd till barnfamiljer vid SHIS Bostäders boenden	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda införandet av en akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras i syfte att undersöka och utvärdera socialtjänstens insatser. En pilotverksamhet ska genomföras	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samordning av handläggning av personlig assistans	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om förmedlingsprocessen för bostäder med särskild service kan effektiviseras	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av profilboenden inom bostäder med särskild service	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna följa riskerna för ökad våldsutsatthet som en möjlig effekt av covid-19-pandemin	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett nytt program för stadens arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel samt arbeta enligt ANDTS-programmet 2018-2021 till dess att ett nytt program är framtaget	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna hur man kan utveckla och använda boendestöd inom missbruk	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnåktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: I Skärholmen får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Verka för en stabil och fungerande skolgång för barn som riskerar att inte nå kunskapsmålen samt för de barn vars levnadsförhållanden innebär kända riskfaktorer.
- Förvaltningens förebyggande och främjande arbete stärks och systematiseras i nära samverkan med polis och stadsdelsnämndsområdets grundskolor.
- Socialtjänstens evidensbaserade metoder och insatser utvecklas.
- Fortsatt utveckla arbetet för att säkerställa att barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen.
- Fortsatt utveckling av den kommunala utförarverksamheten så att personer i behov av stöd upplever att insatserna är präglade av hög kvalitet, självbestämmande och delaktighet.
- Utveckling av digitala hjälpmedel, införande av välfärdsteknik samt utveckling av personalens pedagogiska stöd i LSS-verksamheter och inom socialpsykiatriens utförarverksamhet.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning ökar.

Andelen personer med funktionsnedsättning som har insatsen LSS-bostad och upplever sig trygga ligger på en fortsatt hög nivå.

En högre andel våldsutsatta i relation till föregående år fullföljer sin behandling på RVC Sydväst

En högre andel våldsutövare får insatser att bryta sitt beteende i relation till föregående år. Fler placerade barn i skolåldern klarar målen i kärnämnen i grundskolan i relation till föregående år.

Antalet kvinnor i hemlöshet minskar i relation till föregående hemlöshetsräkning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel barn som varit medföljande på skyddat boende där skolgång kunnat säkerställas	98 %		År
Andel familjer med osäkra boendeförhållanden som är placerade av socialtjänsten där en barnkonsekvensanalys är genomförd	99 %		År
Andel kartläggningar med familjer som genomförs enligt Signs of Safety i samband med utredningar	55 %		År
♀ Andel våldsutsatta som fullföljer sin behandling på RVC Sydväst	75 %		År
♀ Andel våldsutövare som fullföljer sin behandling på RVC Sydväst	75 %		År
♀ Antal personer som lever i hemlöshet	200 st		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Fortsatt utveckling av kvalitén med fokus på digital välfärdsteknik.
- Äldre som lider av ofrivillig ensamhet erbjuds sociala mötesplatser och förebyggande insatser, även digitalt.
- Äldre med komplexa behov får sammanhållna och riktade stödinsatser.

Förvaltningen har uppmärksammat att antalet äldre med komplexa behov som är i behov av flera insatser från socialtjänsten ökar. Det gäller exempelvis äldre med missbruk och/eller psykisk ohälsa eller annan funktionsnedsättning. Genom samordning mellan förvaltningens beställarenhet och utförare av hemtjänst i egen regi genomförs insatser för att uppmärksamma och bemöta denna målgrupps behov. Genom kontakt med Äldrefältare och insatsen Case Manager kan äldre erbjudas ett samordnat stöd om behov från flera enheter inom förvaltningen finns.

Förvaltningen arbetar för att erbjuda en äldreomsorg av god kvalitet som präglas av kvalitet och valfrihet. Den enskilde ska ges goda möjligheter till påverkan på och inflytande i sin vardag i såväl planerandet som utförandet av insatser. Biståndsbedömningen ska vara rättssäker och likställd.

En nödvändig utveckling för äldreomsorgen som helhet är att öka kunskap om och användande av välfärdsteknologi. Både som medel för att öka den enskildes självständighet, livskvalitet, självbestämmande och integritet och som en förutsättning för att i framtiden kunnat möta den åldrande befolkningens behov av äldreomsorg inom ramen för givna resurser. Äldreomsorgens utförarverksamheter i egen regi är till stor del präglad av en hög andel brukare och medarbetare med annat modersmål än svenska och utbildningssatsningar behöver anpassas därefter. Förebyggande och uppsökande arbete stärks och riktar sig till alla äldre i stadsdelsnämndsområdet. Samordning internt och samverkan externt är en viktig del i att stärka det sammanhållna perspektivet kring den enskildes behov av stöd och omsorg.

Livskvalitet

Förvaltningen arbetar för att erbjuda en äldreomsorg inom egen regi som präglas av kvalitet

och valfrihet. Den enskilde ska ges goda möjligheter till påverkan på och inflytande i sin vardag i såväl planerandet som utförandet av insatser. Mat- och måltider ska erbjudas med hög kvalitet i syfte att stärka livskvaliteten för den äldre. Detta görs bland annat genom att projekt *Matlyftet* fortsätter. Projektet erbjuder exempelvis gemensamma måltider för äldre i hemtjänsten som då även bryter isoleringen i hemmet och främjar social gemenskap.

Äldres insatser är personcentrerade och möjliggör en hög livskvalitet för den enskilde. Kvaliteten i verksamheterna inom egen regi är hög och äldreomsorgen fortsätter att utvecklas bland annat genom att Demenscentrum inrättas i Sätra vård- och omsorgsboende och som samverkar med externa aktörer.

Inom hemtjänsten i egen regi präglas insatserna av kontinuitet som bland annat bidrar till trygghet för den enskilde. Kontinuiteten främjas genom att brukare får sina insatser utförda av en och samma medarbetare i så hög utsträckning som möjligt. Förvaltningen fortsätter också att utveckla en nära samverkan med regionens hälso- och sjukvård i syfte att underlätta den äldres vardag och stärka god och nära vård.

Uppsökande arbete

Den förebyggande och uppsökande verksamheten stärks genom att Äldrefältare som är en ny funktion inrättas. Syftet är att identifiera sårbara grupper och erbjuda tidiga och frivilliga insatser. Äldrefältaren ska vara ett tillgängligt och anpassat stöd som erbjuds fysiskt eller genom digitala kanaler och som syftar till att vägleda, sprida information och erbjuda möten med rätt aktör inom omsorgskedjan. Samordning internt är prioriterat för att Äldrefältaren ska lyckas i sitt uppdrag. Förvaltningens biståndsbedömare, som ofta är den första kontakten den äldre har med förvaltningen, ska därför vara behjälpliga i kontakten mellan den äldre och Äldrefältaren. Biståndsbedömarna ska även sprida information om träffpunkter och förebyggande aktiviteter i mötet med äldre som kan vara i behov av att bryta ofrivillig ensamhet.

Ofrivillig ensamhet

Ofrivillig ensamhet hos äldre motverkas genom att fortsätta utvecklingen av sociala mötesplatser och träffpunkter. Där fysiska möten inte är möjliga styr verksamheten om till att erbjuda digitala aktiviteter. Förvaltningen erbjuder digitalt it-stöd, så kallad IT-fixare, som en ny förebyggande insats inom ramen för de öppna verksamheterna. De äldre kan genom IT-fixaren få enklare personlig hjälp med sin surfplatta eller telefon i syfte att bidra till att den äldre känner sig trygg och säker i användandet.

En översyn av de fysiska lokalerna som används och dess funktionalitet är prioriterat för att matcha verksamhetens möjlighet med önskemål och behov från de äldre. Verksamheten stärker samarbetet med föreningsliv och utbildningscentra i syfte att bredda såväl kompetens som utbud. Verksamheten är en del av det Demenscentrum som ska utvecklas inom Sätra vård- och omsorgsboende, förvaltningens vård- och omsorgsboende i egen regi.

Kompetensförsörjning

Kompetenser inom äldreomsorgens utförarverksamheter i egen regi fortsätter att utvecklas. Språkkompetensen bland medarbetarna ska öka och utbildningssatsningar bedrivs inom flera områden i syfte att kvalitetssäkra verksamheterna. Ett prioriterat område är möjligheten att

hitta arbetssätt för att ta till vara kompetenser och kvalifikationer så att medarbetare stannar kvar i förvaltningens verksamheter. Den genomlysning av utbildningsbakgrunder och erfarenheter som ägde rum under 2021 används i syfte att öka attraktiviteten i yrket, bredda kompetensen och föra in fler kompetenser med akademisk bakgrund.

Cheferna är ett viktigt stöd för medarbetarna och utövar ett närvarande ledarskap och erbjuds kontinuerlig utbildning.

Utveckling av verksamheten i egen regi

Verksamheterna ska präglas av innovativa arbetssätt genom hög grad av digitalisering och välfärdsteknik. Sätra vård- och omsorgsboende och öppna verksamheter påbörjar under året arbetet med att inrätta ett Demenscentrum. Syftet är att sprida kompetens och vägledning och bidra till stärkt kvalitet inom demensområdet för alla äldre i stadsdelsnämndsområdet. Verksamheterna blir en viktigt arena för testbäddar och verklighetslabb där ny teknik testas tillsammans med de äldre och i samverkan med privata aktörer, Region Stockholm och civilsamhället som tillhandahåller tekniken. Som en del i utvecklingen av Demenscentrum utvecklas arbetet med terapihund på Sätra vård- och omsorgsboende.

Samverkan med Region Stockholm

En nära samverkan mellan förvaltningen och regionens hälso- och sjukvård fortsätter att utvecklas för att underlätta den äldres vardag och bidrar till högre kvalitet i verksamheterna. Förvaltningen arbetar för att erbjuda samtliga som skrivs ut från sjukvården ett tryggt och säkert mottagande i enlighet med *Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS)*.

Äldrevänlig stad

För att nå målet om en äldrevänlig stad har fem utvecklingsområden identifierats i *Stockholms stads handlingsplan för en äldrevänlig stad*:

- Delaktighet och inflytande,
- samverkan och partnerskap,
- social inkludering,
- bostäder och stadsmiljö samt
- kommunikation och information.

Samtliga områden ingår i förvaltningens ordinarie arbete exempelvis att tillhandahålla socialtjänst och äldreomsorg av hög kvalitet utifrån äldres behov, att främja meningsfulla sociala aktiviteter i gemenskap med andra samt att förvaltningen samverkar med pensionärsrådet för att beakta äldres perspektiv i åtgärder för att öka tillgängligheten i stadsdelsnämndsområdet.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Arbetet med förebyggande insatser genom öppna träffpunkter och mötesplatser
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Arbetet med att analysera könsuppdelad statistik samt att genomföra

jämställdhetsanalyser

- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - De insatser som förvaltningen beviljar med stöd av SoL efter individuella behovsbedömningar
 - Förvaltningens samverkan med pensionärsrådet
 - Arbetet med nationella minoriteter och aktiviteter inom finskt förvaltningsområde

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	69 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	63 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel digital nattillsyn i hemtjänsten	0 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel digitala inköp i hemtjänsten		Tas fram av nämnd	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	86 %	86 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	80 %	78 %	År
 Andel smarta lås i hemtjänsten	50 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	80 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	80 %	Tas fram av nämnd	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	94 %	93 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	86 %	86 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	82 %	82 %	År
 Andelen personal med timanställning i förhållande till samtliga anställda		Tas fram av nämnd	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	9	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholms hem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
att arbeta med vråkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatrisk stöd		
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda Äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31
Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödssystem för att arbeta med avvikelshantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Skärholmens äldre invånare är trygga och har tillgång till insatser som präglas av hög kvalitet och självbestämmande

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Fortsatt utveckling av kvalitén med fokus på digital välfärdsteknik.
- Äldre som lider av ofrivillig ensamhet erbjuds sociala mötesplatser och förebyggande insatser, även digitalt.
- Äldre med komplexa behov får sammanhållna och riktade stödinsatser.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen omsorgstagare inom äldreomsorgen som är trygga med de insatser som ges ökar
Andelen omsorgstagare inom äldreomsorgen som är nöjda med de insatser som ges är fortsatt hög.

Andelen Omsorgstagare inom äldreomsorgen upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker budgetjustering för Aktivitetscenter.	2022-01-01	2022-12-31
Påbörja arbetet, tillsammans med externa aktörer, med att upprätta Demenscentrum vid Sätra vård- och omsorgsboende. Finansiering sker genom externa projektmedel.	2022-01-01	2022-12-31
Öka tillgängligheten vid förvaltningens träffpunkter och öppna mötesplatser. Finansiering sker genom budgetjustering och externa projektmedel.	2022-01-01	2022-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt* är fem verksamhetsområdesmål insorterade:

- *Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv*

- *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov*
- *Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet*
- *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring*
- *Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö*

Under respektive verksamhetsområdesmål summeras förvaltningens prioriteringar för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Identifiera och driva prioriterade åtgärder för att utveckla näringslivet i stadsdelsnämndsområdet, tillsammans med berörda aktörer och som en del av Växla upp-satsningen.

Stockholms stads näringslivspolicy såväl som den *Växla upp*-satsning som bland annat rör stadsdelsnämndsområdet klargör vikten av ett samordnat arbete mot gemensamma mål, för ökad tillväxt och ett stärkt företagsklimat. För stadsdelsnämndsområdet är näringslivsarbetet viktigt för att ta hand om den potential som finns i området, med grund i bland annat den prognostiserade befolkningstillväxten samt tillväxten av marknadsområdet. En del av arrangemanget *Grow'in Skärholmen* som genomfördes i september/oktober 2021 handlade om att lyfta och diskutera stadsdelsnämndsområdets potential utifrån ett näringslivsperspektiv - tillgängligheten, etableringsförutsättningarna och möjligheten till en utveckling inom innovation och hållbarhet. Effekterna av *Grow'in Skärholmen* är viktiga att ta om hand och fortsatt bygga vidare på under 2022 i samarbete med berörda aktörer. Konceptet *Grow'in Skärholmen* kan tas vidare med ett särskilt företagarfokus, exempelvis genom särskilda aktiviteter för nuvarande och potentiella företagsaktörer i stadsdelsnämndsområdet.

Den ram som näringslivspolicyn ger är en utgångspunkt för näringslivsarbetet i stadsdelsnämndsområdet. Utifrån vikten av långsiktighet och gemensamma mål i näringslivsarbetet blir stadens Vision 2040 och den nedbrytning av visionen som pågår för stadsdelsnämndsområdet centrala inriktningar. Vid sidan av långsiktiga mål ger visionsarbetet också möjlighet till ett bredare angreppssätt som omfattar olika delar och aspekter av långsiktig stadsutveckling och hur de berör varandra.

Huvudsaklig inriktning för näringslivsarbetet år 2022 är därmed att:

- I samverkan med berörda parter identifiera och driva prioriterade åtgärder på kortare och längre sikt i syfte att främja näringslivsarbetet, utifrån nedbrytningen av Vision 2040 och med näringslivspolicyn som en grund.
- Utveckla och implementera framtagen modell för hur ett samordnat arbete mot gemensamma mål ska drivas och koordineras mellan berörda parter inom staden.
- Utveckla arbetet med att skapa dialog med och mötesplatser för det lokala

näringslivet, som en del av det fortsatta arbetet med *Grow'in Skärholmen*.

- Samarbeta med Huddinge kommun kring näringslivsutveckling i relation till den regionala kärnan Skärholmen - Kungens kurva.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen)
 - Arbetet, i samverkan med SBR, för att främja och utveckla företagandet i stadsdelsnämndsområdet
- Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (stadsledningskontoret och trafikkontoret)
 - Arbetet, i samverkan med SBR, för att främja och utveckla företagandet i stadsdelsnämndsområdet

Särskild redovisning

Näringslivspolicyn

Mer konkret utifrån näringslivspolicyns fokusområden arbetar förvaltningen med att:

Stimulera tillväxt och företagsamhet

- I samverkan med bland annat SBR föra en kontinuerlig dialog med det lokala näringslivet.
- Etablera ett närmare löpande arbete med existerande företagsorganisationer samt stödja i utvecklingen av nya företagsorganisationer.
- Tillsammans med SBR arbeta för att kommunicera och dra nytta av stadsdelsnämndsområdets potential ur ett etableringsperspektiv.

Förbättrad service, tillgänglighet och myndighetsutövning

- Erbjud information och vägledning om att starta företag och olika tillstånd.

Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

- Intensifiera arbetet med platsamverkan, utifrån lokala förutsättningar i de olika stadsdelarna.
- Intensifiera arbetet med platsaktivering och platsutveckling.
- Aktivt samverka med lokalt näringsliv för att gemensamt skapa en attraktiv och trygg närmiljö, med fokus på centrummiljöer.

Ökad tillgång till arbetskraft med relevant kompetens

- Intensifiera arbetet med att hitta arbetsplatser där ungdomar som tillhör prioriterade grupper kan erbjudas feriejobb med en meningsfull sysselsättning.
- I samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och andra relevanta aktörer verka för att det lokala näringslivets behov av kompetensförsörjning beaktas vid utformningen av arbetsmarknadsinriktade utbildningar och insatser.

Nämndmål: Näringslivet i Skärholmen växer och är en aktiv part i arbetet för att omhänderta stadsdelsnämndsområdets potential

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Identifiera och driva prioriterade åtgärder för att utveckla näringslivet i stadsdelsnämndsområdet, tillsammans med berörda aktörer och som en del av Växla uppsatsningen.

Förväntat resultat

Så länge förvaltningens näringslivsarbete är i en uppbyggnadsfas finns det inte några indikatorer kopplade till nämndmålet. De förväntade resultaten följs därför upp inom ramen för arbetet med internkontroll.

Att gemensamma långsiktiga mål identifierats och långsiktiga åtgärder identifierats och inletts, med utgångspunkt i aktuell behovsbild.

Att styrgrupp och arbetsgrupp för Växla upp-satsningen har formerats och har förståelse för sina respektive uppdrag.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Investeringar och reinvesteringar sker med fokus på att skapa trygga och attraktiva miljöer med plats för kultur och idrott.

Inom Fokus Skärholmen är 6 500 bostäder i olika planeringsskeden. Förutom bostäder byggs Förbifart Stockholm och planering pågår för Spårväg Syd, med bytespunkt i anslutning till Skärholmens centrum. Skärholmen - Kungens Kurva är en regional stadskärna och kommer växa till en central plats i regionen, samtidigt som förutsättningarna för ett levande och innehållsrikt vardagsliv i stadsdelsnämndsområdet behöver stärkas genom fortsatta satsningar på den offentliga miljön och kultur. Parallellt med utvecklingen av bostäder vägs sociala aspekter också in med kultur i offentlig miljö, upprustning av parklekar och lekparkar samt möjligheter för byggaktörerna att skapa arbetstillfällen samt bidra med andra insatser som bidrar till områdets utveckling.

Stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen

Arbetet inom ramen för Fokus Skärholmen sker i samverkan med berörda parter för samordnade kommunikationsinsatser, men också i syfte att säkerställa en god tillgång till varierade boendeformer, compensation och förstärkning av ekologiska värden, ett starkt lokalt näringsliv, attraktivitet för nya företagsetableringar och arbetsplatser, god samhällsservice

samt planeringsprocesser som inkluderar invånarna. Platser med pågående byggnationer, utvecklas till att bli levande för invånare och förbipasserande, exempelvis som vid Slussen. Förvaltningen bevakar stadsdelsnämndsområdets lokala behov och verkar för att de implementeras utifrån en socialt sammanhållen stad med stärkta strategiska samband i enlighet med översiktsplanen.

Kulturverksamhet och kultur i offentlig miljö

I enlighet med *Kulturstrategiska programmet*, kommer förvaltningen identifiera och kommunicera lokala behov, förutsättningar och möjliga platser för kultur och föreningsliv tidigt i stadsplaneringen, i syfte att skapa trygga och attraktiva stadsdelar. Genom samverkan med exploateringskontoret, kulturförvaltningen och trafikkontoret ska närvaron av kultur i stadsdelsnämndsområdets offentliga rum underlättas. Förvaltningen verkar för en trygghets- och socialt värdeskapande stadsutveckling som främjar livskvalitet och hälsa genom att utöka tillgången till spontanidrottsplatser som utegym, motionsspår, skidspår, spontanidrottsplatser och dansbanor. Förvaltningen underhåller och utvecklar etablerade stadsodlingar och etablerar nya där möjlighet och efterfrågan finns. Särskilt fokus kommer ligga på stadsdelsnämndsområdets centrummiljöer och knutpunkter i enlighet med *Trygghetsprogrammet*. Aktuella lägesbilder tas fram och utgör grund för att arbeta praktiskt för ökad rörelse, trygghet och trivsel vid prioriterade platser. Kulturperspektivet lyfts i stadsbyggnadsprocessen för Fokus Skärholmens delprojekt. För närmare beskrivning av arbetet med trygghet och platsamverkan se under mål 1.2 - *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i*. För mer information om arbetet med kultur, se mål 2.4 - *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring*.

Lokala investeringar och behov

Förvaltningen genomför investeringar och reinvesteringar för ett varierat utbud av utemiljöer för att främja trygghetskapande och socialt värdeskapande faktorer så som kultur, folkliv och levande utemiljöer. Särskilt fokus läggs på parker i anslutning till parkleksverksamhet. Utvecklingen av Vårbergstoppen fortsätter med övergång till mer driftverksamhet. Upprustning av markutrustning och parkväg såsom asfalt, parkbänkar samt skräpkorgar genomförs enligt förvaltningens prioriteringsordning. Ytterligare information om dessa investeringar finns under rubriken *Investeringar*.

Förvaltningen identifierar och åtgärdar kontinuerligt hinder för framkomlighet i den offentliga miljön och inkluderar rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet i planerade och pågående projekt.

Förvaltningen ser över hur marknadsföringen av områdets parker, som besöksmål för invånarna, kan utvecklas.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Upprustning och utveckling av parker och naturområden för goda möjligheter till utevistelse och rörelse samt för ett mer jämlikt och jämställt nyttjande.
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)

- Upprustning och utveckling av parker och naturområden för goda möjligheter till utevistelse och rörelse samt för ett mer jämlikt och jämställt nyttjande.
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - Förvaltningens deltagande i Fokus Skärholmen som är stadens profilprojekt för socialt värdeskapande stadsutveckling för en stad som växer för fler och där fler olika möts i vardagen
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
 - Förvaltningens deltagande i Fokus Skärholmen som är stadens profilprojekt för socialt värdeskapande stadsutveckling för en stad som växer för fler och där fler olika möts i vardagen
 - Arbetet med nyproduktionsprojekt för LSS-bostäder
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
 - Utvecklingen av digitala dialogformer och uppsökande gestaltungsdialog med flickor vid utveckling av den fysiska miljön

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	1	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: Skärholmens bostadsbyggande är hållbart och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Investeringar och reinvesteringar sker med fokus på att skapa trygga och attraktiva miljöer.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Invånare i stadsdelsnämndsområdet vet var de ska vända sig om de vill vara delaktiga i utvecklingen av sin stadsdel.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer som vet vart de ska vända sig om de vill vara delaktiga i utvecklingen av sin stadsdel, när det gäller parker, lekplatser och parklekar	43 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Förutsättningarna att ta sig fram med gång och cykel möjliggörs för fler invånare genom samverkan med de kommunala bostadsbolagen och andra befintliga samt nya fastighetsägare.

I Stockholms stads trafikstrategi, *Framkomlighetsstrategin*, beskrivs hur utrymmet på stadens gator, torg och andra allmänna platser behöver omfördelas för att kunna möta ökad efterfrågan på resande och leveranser. Stadsdelsnämndsområdet har ett nätverk med drygt 4,5 mil gång- och cykelbanor, där cykelbanorna är förlagda/planerade tillsammans med gångbanorna. Under sommarsäsongen ökar trafik- och parkeringsbelastningen i anslutning till badplatserna.

I samverkan med trafikkontoret genomförs en översyn över stadsdelsnämndsområdets trafik- och parkeringsplatser och framkomligheten utvärderas. Förvaltningen arbetar även med att möjliggöra alternativa transportmedel än bil och skapa säkra gång- och cykelvägar samt se över huvudnätet av cykelvägar genom stadsdelsnämndsområdet. För att i enlighet med *Cykelplanen 2021* öka antalet invånare i stadsdelsnämndsområdet som cyklar, arbetar förvaltningen med cykelfrämjande insatser, samt ser över möjligheterna att anpassa stadsmiljöerna för att minska konfliktytor mellan gående och cyklister.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Arbetet med utveckling av parkstråk och separerad gång/cykelstråk skapar ökad vistelsekvalitet, trygghet och orienterbarhet ökar tillgång till rörelsefrihet och hållbar mobilitet för fler. Ökad rörelse skapar i sin tur ökad hälsa
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Arbetet med att analysera könsuppdelad statistik samt att genomföra jämställdhetsanalyser
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna (stadsledningskontoret)
- Arbetet för ökad vistelsekvalitet, trygghet och orienterbarhet för separerade gång/cykelstråk tillgängliggör hållbara klimatsmarta mobilitetsval för fler

Nämndmål: I Skärholmen är det enkelt och tryggt att cykla och promenera inom och mellan stadsdelar samt till angränsande områden

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Förutsättningarna att ta sig fram med gång och cykel möjliggörs för fler invånare, genom samverkan med de kommunala bostadsbolagen och andra befintliga samt nya fastighetsägare.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andel invånare i stadsdelsnämndsområdet som upplever att det är lätt att ta sig fram till fots ökar.

Andel invånare i stadsdelsnämndsområdet som upplever att det är lätt att ta sig fram med cykel ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel på cykel	73 %		År
♀ Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel till fots	86 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Insatser för ökad kulturnärvaro i centrummiljö som en del av platssamverkan samt på andra offentliga mötesplatser med fokus på barn, unga och deras familjer.
- Breddning av fritidsverksamheten för att nå och erbjuda ändamålsenlig verksamhet för nyanlända, tjejer, HBTQ-personer samt personer med funktionsnedsättning.
- Utbudet i förvaltningens öppna verksamheter för barn och unga utvecklas för att erbjuda en bredd av ledarledda aktiviteter av hög kvalitet och fler barn och unga ges tillgång till ett professionellt kulturutbud genom Kulan och en bredd av kulturpedagogiska aktiviteter/insatser genom nära samverkan med Kulturskola och Stadsbibliotek.
- Det språkutvecklande arbetet inom förskolan stärks genom tillgång till ett professionellt kulturutbud och samverkan med biblioteken.

Tjejer, nyanlända, personer inom gruppen HBTQ och personer med funktionsnedsättning nyttjar i lägre utsträckning förvaltningens öppna fritidsverksamheter vilka därför behöver tillgängliggöras för dessa grupper. Förvaltningens fritidsverksamhet består av parklekar för målgruppen 7-12 år samt fritidsgårdar för målgruppen 13-19 år. Barn som bor i stadsdelsnämndsområdet besöker simhallar, bibliotek och fritidsgårdar i högre utsträckning än barn i andra områden i staden. Samtidigt deltar barn och unga i stadsdelsnämndsområdet i lägre grad inom organiserad idrotts- och kulturverksamhet (*Stockholmsenkäten 2020*). I 2020 års skolenkät framgår att 68 % av barnen i årskurs 5 och 8 i stadsdelsnämndsområdet deltar i föreningslivet, jämfört med 73 % i staden som helhet. Barnen är mindre nöjda med tillgång på såväl kultur- som idrottsaktiviteter än stadens genomsnitt och inskrivningsgraden i kulturskolan är lägre i stadsdelsnämndsområdet än genomsnittet i staden. Andelen invånare som är nöjda med spontanidrott uppgår till 77 % i stadsdelsnämndsområdet.

Fritidsverksamheter som skyddande faktor

Förvaltningens öppna fritidsverksamheter, parklekar och fritidsgårdar, med målgrupperna 7-

12 år respektive 13-19 år fortsätter att utvecklas i enlighet med *Stockholms stads strategi för att minska risken att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet*. Detta innebär bland annat ett ökat utbud av strukturerade, regelbundna och ledarledda aktiviteter. De öppna verksamheterna samverkar i nära partnerskap med Kulturskolan för att med gemensamma resurser tillgängliggöra kultur för fler barn, i enlighet med *Kulturstrategiska programmet*. Parkleksverksamheten utvecklas i några stadsdelar tillsammans med skolornas fritidsklubbar för att gemensamt nå fler barn med skolan som arena. De öppna fritidsverksamheterna arbetar uppsökande gentemot boenden för nyanlända för att på plats erbjuda aktiviteter och etablera relationer. De öppna fritidsverksamheterna etablerar nära samverkan med stadsdelsnämndsområdets grundsärskolor och Lindeparkens gymnasiesärskola för att på barnens och ungdomarnas trygga arena erbjuda aktiviteter och verksamhet.

Kulturnärvaro

Förvaltningen arbetar med kontinuerlig utveckling av kulturutbudet i förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsgårdar samt i verksamheter för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningens kultursekreterare verkar för en bredd av kulturföreställningar genom Kulans utbud och nätverk. De öppna fritidsverksamheterna utökar det professionella kulturpedagogiska utbudet genom nära samverkan med Kulturskolan för att gemensamt tillgängliggöra Kulturskolans utbud i de öppna verksamheterna. De öppna fritidsverksamheterna upphandlar kulturpedagogisk verksamhet för att ytterligare bredda ett kvalitativt kulturutbud i verksamheterna. Arbetet med platsaktivering utvecklas i enlighet med det *Kulturstrategiska programmet* genom att "*aktivt bidra till att aktivera och etablera platser som bidrar till den attraktiva och trygga staden*" som uttrycks i programmet. Arbetet sker i samverkan med stadens förvaltningar och bolag, kulturella näringsidkare och näringsliv. Kulturaktiviteter anpassas för olika målgrupper och utformas så att alla ges möjlighet att ta del av utbudet i en levande offentlig miljö.

Under sommaren ronderar strandvärdar på stadsdelsnämndsområdets strandbad. Informationen om sommarkollo utvecklas så att fler barn från ytterstaden, som idag är underrepresenterade, söker och de öppna fritidsverksamheterna utökar öppettider och erbjuder ett rikt aktivitetsutbud på helger och skollov.

Prioriterade målgrupper och utvecklat utbud

Verksamheterna strävar efter att vara välkomnande för alla och arbetar för att ha ett tydligt jämställdhetsfokus. Förvaltningen arbetar särskilt för att i högre grad nå flickor samt grupper som idag inte nås i fritidsgårdsverksamheterna, exempelvis nyanlända, HBTQ och barn/unga med funktionsnedsättning. Det sker genom ett utvecklat uppsökande arbete, nya samarbeten och kompletterande arenor för verksamheten. Enligt *Stockholm stads strategi om att motverka att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet* har ett väl fungerande och heltäckande fritidsutbud en positiv inverkan på unga och kan utgöra en skyddsfaktor mot kriminalitet. Förvaltningen driver därför fritidsverksamheten med utgångspunkt i ledarledda och regelbundna aktiviteter i samverkan med kulturskola, idrottsföreningar och bibliotek och i linje med ovan nämnda strategi. Fritidsverksamheten samverkar med stadsdelsnämndsområdets grundskolor och lotsar unga till fritidsaktiviteter och studiehjälp. Stadsdelsnämndsområdets parklekar utvecklas med investeringar i den fysiska miljön, såväl ute som inne. Förvaltningen formar tillsammans med professionella kulturaktörer det utbud

som ska erbjudas inom förskolan. Det språkutvecklande arbetet stärks genom sång, musik och dans samt användning av TAKK och bildstöd.

Fortsatt arbete utifrån konceptet *Grow'in Skärholmen*

Flera av de större aktiviteter som förvaltningen planerar kan genomföras som en del av en fortsatt *Grow'in Skärholmen*-satsning, exempelvis festivaler för olika målgrupper eller med särskilda teman.

Ungdomsrådet

Under 2022 kommer det inom förvaltningen att väljas ett nytt ungdomsråd.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (Idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Arbetet med att säkerställa tillgång till fritid, kultur och rörelse som främjar hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Arbetet med att säkerställa att de mötesplatser som finns även möter flickors behov och preferenser
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
- Förvaltningens öppna verksamheter har en kompenserande och kompletterande funktion för de barn och unga som av olika skäl, däribland ekonomiska, står utanför den organiserade fritidens utbud
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
- Arbetet med att ha en kulturnärvaro är en viktig aspekt i en hållbar stad, liksom en god funktionsblandning med tillgång till stadskvaliteter för rekreation och fritid
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
- Tillgången till kultur och konst som främjar demokrati och mellanmännisklig förståelse och gemenskap

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	75 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	75 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	76 %	76 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	65 %	65 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna ska genomföra en översyn av stadens spontanidrottsytor med fokus på vad som kan tillföras platserna för	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
att de ska bli mer attraktiva för flickor och kvinnor samt genomföra relevanta åtgärder		
 Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på pop-up idrottsytor i staden	2022-01-01	2022-12-31
 Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet	2022-01-01	2022-06-30
 Idrottsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en riktad informationskampanj till prioriterade målgrupper om vikten av simkunnighet samt visa på det breda utbudet som finns att tillgå	2022-01-01	2022-12-31
 Idrottsnämnden ska vid behov bistå stadsdelsnämnderna med att starta fritidsbibliotek i minst två stadsdelar	2022-01-01	2022-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar för att införa ett gemensamt digitalt ansökningsystem för föreningsbidrag	2022-01-01	2022-12-31
 Kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur parklekarnas verksamhet kan utvecklas	2022-01-01	2022-06-30
 Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnder, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder ansvara för stadens deltagande i Wall Street Stockholm	2022-01-01	2022-06-30

Nämndmål: Skärholmens invånare har tillgång till ett modernt och varierat utbud av kultur, idrott- och fritidsaktiviteter samt öppna verksamheter

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Insatser för ökad kulturnärvaro i centrummiljö som en del av platssamverkan samt på andra offentliga mötesplatser med fokus på barn, unga och deras familjer.
- Breddning av fritidsverksamheten för att nå och erbjuda ändamålsenlig verksamhet för nyanlända, tjejer, HBTQ-personer samt personer med funktionsnedsättning.
- Fritidsverksamheten utvecklas och utbudet av organiserade aktiviteter breddas och stärks med utgångspunkt i ledarstyrda aktiviteter i samverkan med kulturskola, idrottsföreningar och bibliotek och i linje med strategin för att motverka att barn och unga dras in i kriminalitet.
- Det språkutvecklande arbetet inom förskolan stärks genom tillgång till ett professionellt kulturutbud och samverkan med biblioteken.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andel ungdomar som deltar i föreningsliv ökar.

Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel flickor och pojkar som uppger att de känner sig trygga när de besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter	85 %		År
♀ Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter per dag	80 st		Tertial
♀ Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens parklekar per dag	80 st		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker budgetjustering för investering i Trissans småbarnslek.	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningen söker budgetjustering för Sportotek.	2022-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Fortsatt arbete enligt stadens miljöprogram med fokus på energieffektivisering, recirkulation, inköp och upphandlingar.
- Förstärkning av betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark. Särskilt fokus på ek- och tallmiljöer samt livsmiljöer för groddjur.

Stadsdelsnämndsområdet har totalt 320 hektar park- och naturmark som har kapacitet att hantera effekter av extrema klimatrelaterade vädervariationer såsom skyfall och värmeböljor. Sättraskogens naturreservat är ett kärnområde med höga biologiska värden där brynzoner med stora ekar och branta sluttningar samt barrskog finns bevarade.

Inköp av livsmedel genomförs inom ramen för centrala avtal medan färdiga måltider upphandlas av förvaltningen. Matavfall samlas in från 82 % av lokalerna med möjlighet till sådan insamling. Återanvändning av inventarier hanteras i nuläget via Stocket, genom inlämning till återvinning eller förvaring i väntan på ny användning. Arbetet med återanvändning och återbruk har potential att utvecklas för ännu mer effektiv hantering av inventarier inom förvaltningens verksamheter. Förvaltningen kartlägger vitvaror och belysning för samtliga lokaler ägda av staden som utgör underlag för planering av energieffektiviserande åtgärder.

Minskad resursanvändning och klimatpåverkan från konsumtion

Under 2022 planerar förvaltningen flytt till nya lokaler, vilket sker i inledningen av 2023. I samband med flytten växlas arbetet upp med recirkulation av materiella resurser såsom återanvändning av inventarier samt minimering av och regelrätt hantering av avfall. Arbetet genomförs i samarbete med fastighetsägare, Stocket och andra berörda aktörer. I upphandlingsprocesser arbetar förvaltningen med informationsinsatser för att öka kunskapen om klimatkrav och minskad klimatpåverkan. För att minska klimatpåverkan från konsumtion inkluderar förvaltningen relevanta klimatkrav i upphandlingsprocessen för färdiga måltider. Inköp av måltider och livsmedel sker utifrån *Strategin för god, hälsosam och klimatsmart mat*. Förvaltningen arbetar även med att minska matsvinn och öka matavfallsinsamlingen på

stadsdelsnämndsområdets förskolor.

Förvaltningen deltar, tillsammans med ett antal andra förvaltningar, i en upphandling för upphämtning och borttransport av verksamhetsavfall inklusive återvinning såsom papper, plast, metall mm men också annat avfall från verksamheterna. Förvaltningen har som grund för deltagandet i upphandlingen gjort en kartläggning under 2021 så att förvaltningens förutsättningar och behov för att återvinna material kommer med i upphandlingen.

Förvaltningen följer utvecklingen gällande eldrivna arbetsmaskiner och byter successivt ut till eldrivet i verksamheten. Utbyte av parkdriftens bilar till eldrivna modeller inleds under 2022 med ansökan om klimatinvesteringsmedel för inköp av ny eldriven parkdriftsbil.

Viltpilot

Som ett pilotprojekt serverar förvaltningens förskolor och vård- och omsorgsboende viltkött, med så lokalt ursprung som möjligt, minst två gånger under året. Förvaltningen utvärderar och ser över möjligheten att utöka antalet serveringstillfällen om det är lämpligt i enlighet med *Strategin för god, hälsosam och klimatsmart mat*.

Klimatanpassning och energieffektivisering

Stadsdelsnämndsområdets tålighet mot klimatrelaterade händelser ökar genom förstärkningsåtgärder såsom vattenhanteringsanläggningar och plantering av tåliga träd för skugga. Förvaltningen ansöker om klimatinvesteringsmedel för anläggning av träd för skugga i anslutning till den nyanlagda Skärholmsbäcken. Med syfte att energieffektivisera och minska kostnaderna för elkonsumention avser förvaltningen att i samarbete med relevanta fastighetsägare ta fram förslag för energieffektiviserande åtgärder och en prioriteringsplan utifrån byggnadsår och avvikelser i elkonsumention. Utifrån prioriteringar och rådighet söker förvaltningen klimatinvesteringsmedel alternativt stödjer aktuella fastighetsägare för ansökan eller planering av investeringar.

Biologisk mångfald och rekreativa värden

Arbetet med att förstärka betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och på parkmark fortsätter i tätt samarbete med miljöförvaltningen. Förvaltningen ansöker om medel för biologisk mångfald för friställning och restaurering av ek- och tallmiljöer i Bredäng, omläggning av Borgmästare Skyttes damm, förstärkning av ängsstrukturen samt slätter med upptag på Vårbergstoppen. Inom ramen för arbetet med naturreservatet tilldelas förvaltningen medel för skötselåtgärder utifrån gällande skötselplan. I Sätterskogens naturreservat ges fortsatt utrymme för betesdjur.

Förvaltningen har inlett en dialog med miljöförvaltningen för samverkan inom ramen för handlingsplanen för god vattenstatus. Parallellt med detta fortsätter samtidigt det interna arbetet för god vattenkvalitet på områdets badplatser.

Giftfria verksamheter

Arbetet för en kemikaliesmart och giftfri förskola fortsätter med Kemikaliecentrums vägledning som utgångspunkt. Förvaltningen verkar för en giftfri miljö i såväl förskolan som dess närområde, genom att ersätta material som har kända och farliga egenskaper och inte

använda sådana vid nybyggnation.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbetet med bra mat och giftfria miljöer i förskolan
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
 - Arbetet med minskad klimatpåverkan och ökad biologisk mångfald
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna (stadsledningskontoret)
 - Utvecklingsarbetet med avfallshantering och återvinning i de egna verksamheterna, kartläggning av klimatpåverkan och energiförbrukning
 - Arbetet med inköp av ekologiska livsmedel
 - Betesdjuren i Sätmaskogens naturreservat

Särskild redovisning

Stockholms stads miljöprogram 2020-2023

Samverkan

Förvaltningen fortsätter prioritera ökad samverkan som grund för miljöarbetet. Stadens ökade ambitioner med miljöarbetet och tydligare hänvisning till centrala nyckelfunktioner tas tillvara för att växla upp miljöarbetet i nära dialog med dessa.

Inköp

Förvaltningen fortsätter arbetet med uppföljning av lokala upphandlingar för att garantera att målen i miljöprogrammet och andra styrdokument möts. Förvaltningen ser över behovet av rutiner och kunskap hos inköpsansvariga och andra nyckelfunktioner för att öka inköp inom avtal samt att klimatsmarta och miljövänliga val görs.

Kommunikation och påverkansarbete

Intern kommunikation inom förvaltningen målgruppsanpassas till nyckelfunktioner i miljöarbetet såsom kockar, inköpsansvariga, enhetschefer och avdelningschefer. Ett årshjul med löpande information till prioriterade funktioner initieras - med fokus på ökad kunskap och viktiga rutiner såsom användning av Stocket, källsortering eller kemikalierapportering. I den externa kommunikationen lyfts återkommande inlägg i sociala media med förvaltningens miljöarbete inom olika områden.

Innovation

Förvaltningen omvärldsbevakar lösningar, arbetssätt eller analysinitiativ som har potential att bidra till att verksamhetsutveckla förvaltningens tjänster och processer. Samarbete med näringslivet, lokala aktörer eller forskningsinitiativ utvärderas med fokus på relevanta utvecklingsområden utifrån stadsdelsnämndsområdets lokala förutsättningar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarbetsbedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	90 %	90 %	År
Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	65 %	65 %	År
Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,7 kg CO ₂	1,70 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
Totalt köpt energi i stadens verksamheter	1,35 GWh	1945 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnder och i samråd med fastighetsnämnden och de fastighetsägande bolagen B Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB genomföra kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) för skyfall inom utpekade riskområden	2022-01-01	2022-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur en indikator som mäter hur stor del av stadens växter som är pollinatörsvänliga, ska utformas	2022-01-01	2022-12-31
Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldreomsorgen, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka	2022-01-01	2022-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att genomföra en informationskampanj med syfte att öka återvinning och avfallssortering	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Ekosystemtjänster och biologisk mångfald främjas i Skärholmens naturmiljöer

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Förstärkning av betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark. Särskilt fokus på ek- och tallmiljöer samt livsmiljöer för groddjur.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Naturmiljöer tas omhand på sätt som gynnar biologisk mångfald och viktiga ekologiska funktioner.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel m2 naturvårdsåtgärder i prioriterade områden enligt miljöförvaltningens nya prioriteringsstöd som genomförs under året	5 %		År
Antal kg Co2 ekv. fångad genom trädplanteringsåtgärder i park- och naturmark	280		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker budgetjustering för att uppdatera skyltprogrammet i naturreservatet.	2022-01-01	2022-12-31
Förvaltningen söker budgetjustering för biologisk mångfald för boplatstärkningar för fåglar, friställning och restaurering av ekmiljöer och ängsskötsel.	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Nämndens verksamheter är giffria och klimatsmarta

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Fortsatt arbete enligt stadens miljöprogram med fokus på energieffektivisering, recirkulation, inköp och upphandlingar.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen inköpta ekologiska måltider och livsmedel ökar.

Andelen upphandlingar som sker i linje med stadens Miljöprogram ligger på en fortsatt hög nivå.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel inventarier som återanvänds vid flytt till nya lokaler	30 %		År
Andel upphandlingar vars värde överstiger 1 mnkr som innehåller relevanta klausuler utifrån Miljöprogrammet	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker budgetjustering för klimatinvesteringar i form av utbyte av parkdriftbil och torkskåp.	2022-01-01	2022-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden* är två verksamhetsområdesmål insorterade:

- *Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser*
- *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna*

Under respektive verksamhetsområdesmål summeras förvaltningens prioriteringar för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Utveckla arbetet med att säkerställa en hög prognossäkerhet för en budget i balans.

Förvaltningen har de senaste åren haft en god budgethållning och prognossäkerhet. En ny budgetfördelningsmodell har arbetats fram i syfte att effektivisera processen och tydliggöra ansvaret ytterligare. En uppföljningsmetod där förvaltningens ekonomifunktion och avdelningarnas ledningsstöd arbetar närmare varandra har utvecklats och implementerats.

Ett utvecklingsarbete med nyckeltal i syfte att stötta cheferna i sin ekonomistyrning har påbörjats. Förvaltningens budget uppgår till 1 301,2 mnkr för verksamhetsåret.

Verksamheterna är budgeterade utifrån lagstiftningen kring förvaltningens uppdrag och stadens riktlinjer kring målgruppens behov. Prioritering har skett utifrån de redovisade aktiviteterna under inriktningsmålen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål: Nämnden har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Utveckla arbetet med att säkerställa en hög prognossäkerhet för en budget i balans.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Förvaltningen har en hög prognossäkerhet.
Förvaltningen har en god budgetföljsamhet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Summering av förvaltningens prioritering för 2022:

- Kompetensutveckling och – försörjning kopplade till förvaltningsövergripande utbildningar med utgångspunkt i förvaltningens kompetensförsörjningsplan med Skärholmsakademin som plattform.
- Planering av flytt till ny lokal, inklusive utveckling och implementering av nya arbetsätt.
- Strategisk lokalplanering, med fokus på förskoleverksamheten och lokaler för öppna verksamheter för barn och unga.
- Stärka förvaltningens organisation kring och förmåga till avtalsuppföljning.
- Processkartläggning inom prioriterade områden som en del av utveckling av förvaltningens ledningssystem.
- Ökad regelefterlevnad genom utveckling av internkontroll.
- Implementering av det nya arbetssättet med digital plattformen för medborgarförslag om stadsmiljöfrågor.

I förvaltningen arbetar cirka 1 100 tillsvidareanställda där merparten arbetar i kärnverksamheterna äldreomsorg, förskola och socialtjänst. Många av förvaltningens chefer har stora personalgrupper och medarbetare på flera geografiska platser. Covid -19 pandemin har inneburit dels att många medarbetare arbetat under ständig förändring och dels ställt större krav på cheferna avseende tydlighet men också på ett mer tillitsbaserat ledarskap.

Sjukfrånvaro

På de enheter där det förekommer hög personalrörlighet eller hög sjukfrånvaro ska bakomliggande orsaker vara kända och hanteras såväl kortsiktigt som långsiktigt. Förvaltningen fortsätter arbetet med att minska sjukfrånvaron genom systematisk uppföljning, analys och nära samarbete mellan chefer och HR med stöd av företagshälsovård.

Aktivt Medskapande Index (AMI)

Förvaltningen har historiskt goda resultat på medarbetarundersökningens AMI som förvaltningen arbetar för att upprätthålla. Medarbetare och chefer som arbetar i förvaltningen har en god arbetsmiljö och goda och trygga anställnings- och arbetsvillkor. Ledarskapet är modernt och tillitsbaserat med utgångspunkt ur stadens nya chefsprofil. Medarbetarna tar aktivt ansvar för sitt medarbetarskap och bidrar till verksamhetsutvecklingen och till en god arbetsmiljö. Målen för verksamheten ska vara väl kända.

Förvaltningsövergripande kompetensförsörjning

Arbetet med kompetensförsörjning bedrivs utifrån förvaltningens kompetensförsörjningsplan. Arbetet fortsätter med att utveckla *Skärholmsakademien* för att samla och tillgängliggöra relevant kunskap. Här ingår arbetssätt för att säkerställa att producerade utbildningar utgår från de mest framträdande prioriteringarna och behoven, i relation till medborgar- och verksamhetsnytta.

Att stärka cheferna i sin roll som chef och ledare genom att implementera stadens nya chefsprofil är en viktig del i leda förvaltningen mot de uppsatta målen och i arbetet med kvalitetsutvecklingen. Kunskapen höjs kring arbetsrätt och arbetsmiljö.

Förvaltningen fortsätter arbetet med förebyggande och stödjande insatser vid våld, hot och otillåten påverkan. Medarbetarna ska också stärkas i sin roll som tjänstepersoner i det kommunala uppdraget och i sitt medarbetarskap utifrån stadens personalpolicy.

Ledningssystem

Utvecklingen av arbetet med ett förvaltningsövergripande ledningssystem fortgår. Den första fasen av arbetet inleddes under 2021 med fokus på övergripande processer inom äldreomsorg (inklusive myndighetsutövning) samt styrning och uppföljning. Arbetet fördjupas och utvecklas och ledningssystemet kompletteras successivt med delprocesser och rutiner samt fler av förvaltningens huvudprocesser och stödprocesser.

Internkontroll

I samband med verksamhetsplaneringen för 2022 kompletterades förvaltningens internkontroll med processer, arbetssätt och systematiska kontroller i syfte att blir mer heltäckande gällande de mest centrala processerna och arbetssätten i förvaltningens arbete mot definierade mål, utifrån lagstiftning och styrdokument. Arbetet fortsätter under året med ett fokus på kontinuerligt, behovsinriktat förbättringsarbete.

Lokalförsörjning och samlokalisering

Förvaltningen ska hålla nere stadens investeringskostnader och förvaltningens hyreskostnader genom att bedriva en effektiv lokalförsörjning med målet att ha kostnadseffektiva och ändamålsenliga lokaler. Samnyttjande av lokaler eftersträvas där så är möjligt och vid behov av nya lokaler undersöks införhyrningar hos privata hyresvärdar.

Ett utvecklingsarbete för att uppnå en effektiv lokalförsörjningsprocess har genomförts. Fokus under året är att implementera processen i förvaltningens verksamheter. Inom ramen för stadsbyggnadsprojektet Fokus Skärholmen kommer naturligt fokus att hamna på utbyggnaden av förskolan för att matcha de framtida behov som finns. Utvecklingsarbetet avseende metod för analyser av förvaltningens hyreskostnadsutveckling med fokus på förskoleutbyggnaden fortsätter. Som ett planeringsstöd vid utveckling av lokalbeståndet ska arbetsmetoder med GIS (geografiskt informationssystem) utvecklas och implementeras.

Förvaltningen kommer byta förvaltningskontor i januari 2023 vilket medför förberedelser under året. Inom ramen för flytten kommer förutom en del praktiskt arbete som kvarstår med utformning av lokal och arrangemang av flytt även ingå upphandling och inköp av nödvändig materiel.

Kontorsflytten kommer även innebära förändrade arbetssätt. Med utgångspunkt i

medarbetardialogen som genomförts kring behov, samt kunskap från deltagande i forskningsprojekt fortsätter förvaltningen arbetet med att utveckla nya arbetssätt utifrån de nya lokalernas utformning och potential.

Ett utvecklingsarbete avseende utformningen av Hub127 genomförs. Hub127 har i ett tidigt skede definierats som en plats där olika initiativ, verksamheter och intressen samlas och där stadens olika verksamheter kan möta invånare, näringsliv och civilsamhälle. Hub127 ska drivas av förvaltningen i samverkan med andra av stadens övriga förvaltningar och bolag. Den kan fungera som ett fönster för Stockholms stad och innebär också möjligheten att möta medborgare och brukare och informera samt föra dialog om stadens olika verksamheter och om stadsdelsnämndsområdets utveckling.

Förvaltningens öppna och rådgivande verksamheter inleder ett arbete för effektivt och ändamålsenligt lokalutnyttjande. Syftet är långsiktigt ekonomiskt hållbart lokalutnyttjande och samtidigt att öka verksamheternas måluppfyllelse, utifrån verksamheternas behov av god ändamålsenlighet, vad gäller läge och utformning. Samtidigt finns god potential för samnyttjande, med framförallt grundskolor och Kulturskola, vilket främjar en god ekonomisk hushållning och underlättar samverkan för ökad trygghet för barn, unga och deras familjer.

Organisation och förmåga till avtalsuppföljning

Med utgångspunkt i *Stockholms stads program för upphandling och inköp* stärker förvaltningen medarbetarnas kunskap kring avtalsuppföljning genom utbildningsinsatser. I arbetet ingår att tydliggöra roller och ansvar i stadens avtalsuppföljningsprocess.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Arbetet med att ha utvecklat en långsiktig effektiv lokalförsörjningsprocess för att säkerställa kapacitet och behov av förvaltningens lokaler samt att varje ny införhyrning bygger på en fördjupad analys av demografi, ekonomi, behov och jämställdhetsanalys
 - Arbetet med lika rättigheter och möjligheter och diskriminering
 - Att förvaltningen bevakar jämställdhetsvillkoren som är aktuella när lokala upphandlingar och inköp sker
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen)
 - Arbetet med att vid införhyrning, inköp och upphandling kontrollera att tilltänkta leverantörer har tillfredsställande arbetsvillkor för anställda
 - Trygga anställnings- och arbetsvillkor inom förvaltningens verksamheter
- Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (stadsledningskontoret och trafikkontoret)
 - Arbetet med egna innovationer
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
 - Arbetet för en effektiv och väl fungerande förvaltning

Särskilda redovisningar

Internationella sammanhang och samverkansytor

Förvaltningen avser fokusera på kärnverksamhet samt andra prioriterade områden under året. Förvaltningen avser därmed inte att prioritera deltagande i några internationella sammanhang eller samverkansytor.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	83	83	År
 Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	1,5 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	93 %	År
 Andel upphandlingar där marknadssdialog har genomförts	50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
 Sjukfrånvaro	8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	4 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetssätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Förvaltningen har närvarande ledare och engagerade medarbetare

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Kompetensutveckling och – försörjning kopplade till förvaltningsövergripande utbildningar med utgångspunkt enligt förvaltningens kompetensförsörjningsplan, med Skärholmsakademin som plattform.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Aktivt medskapandeindex ligger på en fortsatt hög nivå.

Index Bra Arbetsgivare ligger på en fortsatt hög nivå.

Andel personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter minskar.

Sjukfrånvaron minskar jämfört med föregående år.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel långtidssjukfrånvaro	3 %		Tertial

Nämndmål: Nämndens verksamheter är resurseffektiva och innovativa

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Planering av flytt till ny lokal, inklusive utveckling och implementering av nya arbetssätt.
- Strategisk lokalplanering, med fokus på förskoleverksamheten och lokaler för öppna verksamheter för barn och unga.
- Stärka förvaltningens organisation och förmåga till avtalsuppföljning.
- Processkartläggning inom prioriterade områden som en del av utveckling av förvaltningens ledningssystem.
- Ökad regelfterlevnad genom utveckling av internkontroll.
- Implementering av det nya arbetssättet med digital plattformen för medborgarförslag om stadsmiljöfrågor.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts ligger på en fortsatt hög nivå.

Hyeskostnadernas andel av förvaltningens budget ökar inte.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Hyeskostnaders andel av förvaltningens budget	7 %		År

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige tilldelar stadsdelsnämnderna budget enligt ett fördelningssystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelsnämndsområdenas befolknings- och socioekonomiska struktur samt genom schablonersättning per prestation. Det innebär att förvaltningen får resurser i relation till förväntat behov och inte utifrån faktiska kostnader. Förvaltningen kan därför behöva omfördela resurser mellan olika verksamheter utifrån de lokala förutsättningarna.

Kommunfullmäktiges förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden år 2022 är netto 1 301,2 mnkr. Jämfört med år 2021 har budgeten ökat med 46,9 mnkr (3,7 %). Flera av förvaltningens verksamheter är budgeterade efter prestationer. En del av det ökade anslaget ska täcka pris- och löneökningar.

Investeringsbudgeten för år 2022 är 12,2 mnkr, varav 1,4 mnkr är till maskiner och inventarier och 10,8 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

I den nedanstående tabellen visas budgetfördelningen för 2022 per verksamhetsområde jämfört med budget 2021 samt prognos 2021.

	Budget 2021*	Prognos 2021** (Okt)	Budget 2022	Differens Budget 21 vs 22 ***
Verksamhet, netto mnkr				
Nämnd- och förvaltningsadministration	53,3	59,4	82,4	29,1
Individ- och familjeomsorg	191,8	173,3	197,2	5,5
varav BoU inkl. Resursenheten	114,3	112,8	116,3	2,0
varav Vuxen	30,9	29,2	29,4	-1,5
varav Socialpsykiatri	36,6	41,7	28,4	-8,2
varav Nyanlända	-6,5	-28,1	0,0	6,5
Stadsmiljöverksamhet	52,8	55,9	30,4	-22,4
Förskola	202,7	205,5	204,6	1,9
Barn, kultur och fritid	21,7	19,0	20,4	-1,3
Äldreomsorg	316,6	323,8	325,4	8,8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	298,3	335,5	323,9	25,6
Arbetsmarknadsåtgärder	17,6	15,6	17,3	-0,3
Ekonomiskt bistånd	99,5	96,8	99,5	0,0
Summa budget	1 254,3	1 284,8	1 301,2	46,9

* Budget 2021 anges exklusive beviljade budgetjusteringar och justeringar för prestationer under året.

** Prognos 2021 inkluderar budgetjusteringar och prestationsjusteringar.

*** Differensen påverkas av organisationsförändringar inom vissa program.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet omfattar i huvudsak nämnd, förvaltningsdirektör, stab samt stödfunktioner. Från 2022 budgeteras även medborgarkontor, socialt stöd för nyanlända samt ledningsfunktion för avdelningen medborgarservice, stadsmiljö och öppen verksamhet under verksamhetsområdet. Tilldelad budget anvisar inte särskilda medel till nämnd- och förvaltningsadministration, utan omfördelning sker från andra verksamhetsområdens budgetramar.

För 2022 budgeteras totalt 82,4 mnkr vilket är en ökning om 29,1 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen om 16,1 mnkr beror främst på förändring som gjorts med att fler funktioner budgeteras under detta verksamhetsområde från 2022. Resterande ökning hänförs till medelreserv som avsatts för oförutsedda händelser och flyttkostnader till nytt förvaltningskontor.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet omfattar socialt arbete med barn, unga och vuxna samt socialpsykiatri. I verksamhetsområdet ingår avdelningen för socialtjänst, utförrarverksamhet inom socialpsykiatri, skuldrådgivning, ungdomsmottagning, föräldrarådgivning samt skolsociala

insatser.

Budgeten för 2022 uppgår till 197,2 mnkr, vilket är 5,5 mnkr högre än föregående år. Ökningen beror främst på att vissa utförarverksamheter inte redovisades inom detta verksamhetsområde föregående år.

För att ekonomistyrningen ska medföra en effektivisering behövs att varje insats föregås av ett noggrant avvägande om insatsens effekt ställt i relation till kostnad. En aktiv avtalsuppföljning och framförallt ett undvikande att placera utanför ramavtal kommer att medföra ett bättre nyttjande av befintlig budgetram. På boendesidan inom vuxen bör inriktningen mot fler försöks- och träningslägenheter och andra former av stödboenden fortsätta.

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet omfattar skötsel/underhåll av och investeringar i parker, naturområden- och reservat. Stadsmiljödriften är i huvudsak i egen regi och delvis upphandlad, till exempel vinterväghållningen.

Budgeten för 2022 uppgår till 30,4 mnkr (inklusive kapitalkostnader om 13,4 mnkr), vilket är 22,4 mnkr lägre jämfört med föregående år. Minskningen beror främst på att färre verksamheter redovisas i detta verksamhetsområde 2022.

Förskola

Verksamhetsområdet omfattar förskolor inklusive öppna förskolor samt introduktionsförskolan. Verksamhetsområdet hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för förskola, men även till viss del avdelningen för medborgarservice, stadsmiljö och öppen verksamhet.

Budgeten för 2022 uppgår till 204,6 mnkr, vilket är 1,9 mnkr högre än föregående år. Ökningen beror på att de öppna förskolorna inte redovisades inom detta verksamhetsområde föregående år. Grundsablonen per barn har ökat med 2,3 % för 2022. Anslaget för det socioekonomiska tilläggsbeloppet har ökat med 2,3 mnkr, av ökningen har 0,16 mnkr tilldelats förskoleverksamheten.

Resultatenheterna tilldelas, som tidigare år, 80 % av grundsablonen för att täcka verksamhetskostnaderna. En del av det socioekonomiska tillägget erhåller enheterna för språkutveckling och stöd till barn i behov av särskilt stöd, så kallat tilläggsbelopp.

Kommunfullmäktiges budgetram för 2022 baseras på 1 279 inskrivna barn. Förvaltningens interna prognos visar ett förväntat barnantal om 1 162 inskrivna barn under 2022.

En förutsättning för att verksamhetsområdet ska nå en budget i balans 2022 är att en fortsatt hög kostnadsmedvetenhet bibehålls samt att inskrivningsgraden av barn följer förvaltningens prognos i verksamhetsplanen.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet omfattar parklekar, fritids- och sommarkolloverksamhet samt kulturevenemang. Verksamhetsområdet hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för medborgarservice, stadsmiljö och öppen verksamhet.

Fritidsverksamheten har tidigare till stor del utförts på entreprenad men har nu övergått till helt utföras i egen regi, en liten del av verksamheten kommer att upphandlas under 2022.

Budgeten för 2022 uppgår till 20,4 mnkr, vilket är 1,3 mnkr lägre än föregående år. Minskningen beror främst på att färre verksamheter redovisas inom detta verksamhetsområde 2022.

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet omfattar biståndsbedömning, insatser inom ordinärt boende respektive vård- och omsorgsboende samt vissa förebyggande stödverksamheter för medborgare 65 år och äldre. Verksamhetsområdet hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för socialtjänst samt avdelningen för stöd och service i egen regi.

Budgeten för 2022 uppgår till 325,4 mnkr, vilket är 8,8 mnkr högre jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på prisindexupphöjningar. Ersättningsnivåerna inom hemtjänstverksamhet höjs med 2,7 %. Nivåerna höjs med 3,8 % inom vård- och omsorgsboende samt 2,7 % inom dagverksamhet för äldre.

Att bibehålla en hög beläggningsgrad inom vård- och omsorgsboende för personer med demenssjukdom i egen regi samt öka personalproduktiviteten inom hemtjänst i egen regi kommer att vara en utmaning under 2022.

Ett planeringsarbete pågår med att öppna upp, en sedan lång tid tillbaka stängd avdelning som ska driva en profilverksamhet inom socialpsykiatri för äldre. Det har uttryckts ett stort behov av denna typ av verksamhet inom staden.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet omfattar biståndsbedömning och insatser för personer med funktionsnedsättning. Verksamhetsområdet hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för socialtjänst samt avdelningen för stöd och service i egen regi.

Budgeten för 2022 uppgår till 323,9 mnkr, vilket är 25,6 mnkr högre jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på ökade antal prestationsrelaterade insatser samt prisindexupphöjningar. Ersättningsnivåerna för prestationsrelaterade insatser (LSS-peng) har höjts med 3 %.

Det fasta anslaget uppgår till 57,8 mnkr och ska täcka kostnaderna för samtliga insatser enligt socialtjänstlagen (SoL), personlig assistans, avlösning och ledsagning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt turbundna resor. Behovet av de berörda insatserna, exempelvis för personlig assistans, beräknas dock bli större än vad det fasta anslaget täcker. Förvaltningen ser en stor utmaning med att möta det ökade behovet av personlig assistans som uppstår när rätten till insatsen förstärks.

Förutsättningarna för en budget i balans under 2022 är ett fortsatt kostnadsmedvetet och rättssäkert arbete. Förvaltningen kommer även att erbjuda brukare som idag bor i externa placeringar enligt LSS, nytt boende med särskild service inom ramen för LOV.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet omfattar framförallt Stockholmsjobb och feriejobb.

Budgeten för 2022 uppgår till 17,3 mnkr, vilket är 0,3 mnkr lägre i jämfört med föregående år. I budgeten prioriteras Stockholmsjobb och OSA anställningar. Under 2022 har förvaltningen som ambition att anställa 750 feriearbetande ungdomar.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet omfattar handläggning och utbetalning av ekonomiskt bistånd och hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för socialtjänst.

Budgeten för 2022 inklusive handläggning uppgår till 99,5 mnkr vilket är oförändrat jämfört med föregående år. Förvaltningen ser en svag minskning av antal hushåll som beviljas ekonomiskt bistånd och samtidigt en ökning av kostnader per hushåll. Att stödja enskilda till mer stadigvarande boende är en fortsatt utmaning under 2022. Fortsatta svårigheter för arbetslösa att ta sig in på arbetsmarknaden kan leda till ökade kostnader inom ekonomiskt bistånd.

Investeringar

Investeringsplanen omfattar två delar, dels för verksamheten inom stadsmiljö dels för förvaltningens inköp av inventarier och maskiner.

Parkinvesteringar om 10,8 mnkr

- Parkinvestering Sätradalsparken (pågår 2018-2023 och finansieras med parkinvesteringsmedel och reinvesteringsmedel som tilldelas från trafiknämnden). OBS: Medel för Sätradalsparken kommer ombudgeteras till 2022, läs under avsnitt "*budgetjusteringar*".
- Investering i byte av armaturer längs Skärholmens motionsspår, i enlighet med investeringsplan för elanläggningar, baserat på besiktning som görs var fjärde år.
- Investering i byte av pergolas (2 st) i Stångholmsparken, Vårberg
- Investering i byte av konstgräs på terrassen, Skärholmen
- Löpande upprustning/utbyte av förvaltningens anläggningar såsom parkbänkar, skräpkorgar, lekutrustning, markbeläggning, parkvägar, trappor och övrig parkutrustning finansieras av nyckelinvesteringsmedel, samt reinvesteringsmedel som tilldelas från trafiknämnden.

Inventarier och maskiner 1,4 mnkr

Inköp av inventarier och maskiner för förvaltningens behov.

I och med att förvaltningen flyttar till nya lokaler vid årsskiftet 2022-2023 kommer investeringar behöva göras för inventarier under 2022. Så långt det är möjligt kommer återbruk av befintliga möbler göras.

Förvaltningen kommer att begära budgetjustering under 2022 för utökat investeringsram till inköp av inventarier och digitala IT-utrustningar för det nya förvaltningskontoret.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Förvaltningen planerar ingen försäljning av anläggningstillgångar.

Resultatenheter

Det finns sex resultatenheter inom förskoleverksamheten. Förvaltningen räknar med att resultatenheterna förblir oförändrade från 2021 till 2022.

Lista över resultatenheterna - dessa framgår även i bilaga 1.

- Enhet 1, Bredäng
- Enhet 2, Sättra
- Enhet 3, Skärholmen
- Enhet 4, Skärholmen/Vårberg
- Enhet 5, Vårberg
- Enhet 6, Södra Bredäng

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Förvaltningen har inte några betydande projekt som inte är en investering

Budgetjusteringar

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om följande medel i verksamhetsplan 2022:

Introduktionsförskola (1,8 mnkr)

Introduktionsförskolan är förlagd i stadsdelen Vårberg i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. Förväntade effekter av verksamheten är att andelen inskrivna barn i förskolan ökar. Verksamheten ska även öka föräldrars kunskap om förskolans betydelse för barnen, stimulera till språkutveckling samt vägleda föräldrar i det svenska samhället.

Aktivitetscenter seniorboende (6,2 mnkr)

I stadsdelsnämndsområdet finns tre aktivitetscenter som ligger i anslutning till seniorboenden, två i Skärholmens centrum och ett i Sättra.

Förväntade effekter av verksamheten är att genom att ge stöd och förebyggande aktiviteter förväntas behovet av biståndsbedömda insatser att skjutas upp. Den äldres hälsa stärks och social isolering bryts. Aktivitetscentren blir en naturlig träffpunkt för äldre i stadsdelsnämndsområdet som annars inte har någon anknytning till andra verksamheter eller insatser. Vissa sårbara grupper kan också identifieras genom deltagandet på aktivitetscentrerna. På detta sätt skapas möjlighet för förvaltningen att arbeta proaktivt och utforma insatser som möter behov hos äldre som annars inte skulle identifierats.

Sportotek (1,83 mnkr)

Ansökan avser uppstart och drift av Sportotek i stadsdelsnämndsområdet. Sportoteket kommer integreras och bli en del av daglig verksamhet i förvaltningens egen regi. För att möjliggöra detta krävs en utökning av verksamheten. Sportotekets verksamhet ska rikta sig till alla i stadsdelsnämndsområdet som är intresserade av att låna utrustning för att prova på en sport eller fritidsaktivitet.

Trygghetsskapande åtgärder (1,8 mnkr)

Tryggare utemiljö vid parkleken Kulan (1 mnkr)

Vid parkleken Kulan i Sättra finns en rodelbana som anlades på 1960-talet. Rodelbanan och intilliggande backe används idag i viss omfattning som pulkabacke. Investeringen innefattar anläggning av 20 armaturer med LED-ljuskälla för belysning av rodelbanan i hela dess sträckning. Åtgärden syftar till att stärka rodelbanan som målpunkt för spontanidrott vintertid. Åtgärden bedöms vidare stärka spontanidrott på platsen även vid snöfria perioder för exempelvis cykling/mountainbike.

Investeringen innefattar även borttagning av ett staket i parkleken, samt byggnation av en spaljé för att begränsa möjligheten till klotter på parkleksbyggnadens fasad. Cirka 30 planter med klätterväxter kommer planteras, hälften kaprifol och hälften vidvin.

Tryggare utemiljö vid parkleken Ängen (0,8 mnkr)

Vid parkleken Ängen löper flera centrala parkvägar i Bredäng samman vid en lekplats omgärdad av ett stängsel. I direkt anslutning till platsen finns en gångtunnel som kopplar samman parkstråken med Bredängs centrum. Investeringen innefattar anläggning av fyra ljusskulpturer formade som ekollon, samt ersättning av befintligt stängsel med ett lågt parkleksstaket. De fyra ljusskulpturerna lyser med ett glödande sken och kompletterar därmed den befintliga parkvägs- och parkleksbelysningen som lyser upp platsen med funktionsljus. Investeringen i sin helhet syftar till att minska känslan av otrygghet på platsen där parkleken, parkvägar och gångtunnlar strålar samman.

Naturresevat (0,5 mnkr)

Naturresevatets skyltprogram

Ansökan avser uppdatering av naturresevatets skyltprogram. Förvaltningen avser att ta fram nya resevatsskyltar och spårkarta till Sättraskogen som innehåller anvisade parkvägar för cykling, längd på motionsspår, information om olika naturtyper och annan viktig information om den biologiska mångfalden i resevatet. Föreslagna kompletteringar innefattar inkludering av QR-kod som länkar till stadens befintliga webbsidor där information om naturresevatet, biologisk mångfald, motionsspår och annat finns. Ansökan innefattar också framtagande av historiska skyltar i Sättraskogens naturresevat för att komplettera Skärholmens historiska skyltprogram i samarbete med Stadsmuseet.

Biologisk mångfald (0,7 mnkr)

Boplatsförstärkningar för fåglar samt biotopförbättrande åtgärder (0,2 mnkr)

Ansökan avser förstärkningsåtgärder i tre partier identifierade i miljöförvaltningens skötselbeskrivningar för att öka solexponering samt en yta identifierad i miljöförvaltningens habitatnätverk med fokus på barrskogslevande fåglar. Förvaltningen avser att glesa ut inväxning av gran samt gallra i beståndet med syfte att förbättra ljusförhållandena samt öka tallarnas möjligheter att fortsätta utvecklas och ge livsutrymme för arter kopplade till biotopen. Åtgärderna innefattar friställning av utvalda tallar där huvudstammar väljs ut som bevaras för att kunna växa till grova träd.

Friställning och restaurering av ekmiljöer (0,4 mnkr)

Ansökan avser förstärkningsåtgärder i fem ekområden i stadsdelsnämndsområdet med igenväxningsproblematik. I brist på åtgärder kommer dessa områden få ökade problem med beskuggning av grova träd, bark och död ved, samt på sikt försämrad vitalitet och ekdöd.

Ängskötsel på Vårbergstoppen (0,1 mnkr)

Ansökan avser att främja ängsmarkmiljöer med tydliga inslag av buskar, slutna buskage och träd genom slåtter med upptag tidigt på säsongen. Inom Grönare Stockholm har en omfattande stadspark anlagts på och kring Vårbergstoppen. Inom projektet har en skötselplan för naturmarken tagits fram av miljöförvaltningen, trafikkontoret och stadsdelsförvaltningen. Skötseln handlar huvudsakligen om slåtter på och kring toppen. Inom de ytor som pekats ut som halvöppen ängsmark finns stor utbredning av konkurrenskraftiga kärlväxter, huvudsakligen ryssgubbe *Bunias orientalis* och vallört *Symphytum*. De storväxta arterna missgynnar och kväver många av de mindre, hävdgynnade arterna och riskerar att på sikt skapa en minskad biologisk mångfald genom en artfattigare flora. Åtgärden riktas in specifikt på ytor med kraftig flora.

Klimatinvesteringar (2,9 mnkr)*Utbyte av parkdriftsbil (0,7 mnkr)*

Ansökan avser utbyte av parkdriftsbil till elbil. Förvaltningen bedriver grundskötsel av utemiljöer i egen regi och använder fyra driftbilar. Ett av dessa fordon har varit i bruk i elva år och därmed överstigit tidsgränsen som ligger på sju år som kommunfullmäktige har beslutat för utbyte av fordon baserad på trafiksäkerhet, miljö och kostnad. Samtidigt har bilindustrin under de sista åren utvecklat eldrivna modeller av flakbilfordon vilket möjliggör utfasning av fossildrivna driftbilar. Förvaltningen har som ambition att byta ut samtliga driftbilar till eldrivna modeller och avser att påbörja utfasningen med utbyte av en bil med denna ansökan.

Utbyte av torkskåp i förskolelokaler (2,2 mnkr)

Ansökan avser att byta ut torkskåp från fjärrvärmebaserade varianter till värmepumpbaserade. Investeringen innefattar utbyte av 127 torkskåp. Förvaltningen har under 2021 genomfört en energikartläggning i samtliga verksamheter. I dialog med Energicentrum har förvaltningen identifierat utbyte av torkskåp som den mest kostnadseffektiva åtgärden som också medför högst klimatnytta.

Investeringar i lekparker (0,8 mnkr)

Ansökan avser investering av Trissans småbarnslek som är en mindre del av Trissans lekpark. Trissans småbarnslek behöver anpassas till de nya standards som införts för lekparker sedan den byggdes 2001. Åtgärderna omfattar tillgänglighetsanpassning med ny utrustning, bland annat en cykelkarusell för barn med nedsatt syn, samt en tillgänglighetsanpassad lekställning. Andra åtgärder är ny gummiasfalt, sargen runt sandlådan tas bort och istället placeras sandlådan i markhöjd. Vidare tas stängsel bort, alternativt anläggs ett lägre stängsel eller parkleksstaket för inramning. Det nuvarande, högre stängslet, utgör idag en avskärmning mellan olika lektytor och begränsar rörligheten genom parken.

Ombudgeteringar*Ombudgetering av Sättradalsparken*

Under 2019 – 2023 genomförs en upprustning av stadsdelsparken Sättradalsparken i stadsdelsnämndsområdet. Upprustningen har delats upp i etapper, med anledning av parkens storlek och under 2021-2022 genomförs etapp 2 som beräknas uppgå till cirka 5 mnkr i entreprenadkostnader.

Planerad byggstart har behövt skjutas fram två månader från slutet av augusti-september till

november på grund av försening hos avtalad entreprenör. Vidare har bygghandlingar för el och belysning försenats med anledning av fördröjning hos konsult. Pandemin har generellt lett till fördröjda leveranser av redskap, möbler och material. Detta medför att flera arbeten inom entreprenaden inte kan utföras inom 2021. Det bedöms heller inte möjligt att hantera avvikelser inom nyckelinvesteringsmedel med anledning av planerade prioriterade upprustningar i nämndens övriga huvudanläggningar. Avvikelsen bedöms inte möjlig att hantera i nästkommande park- och reinvesteringsplan med anledning av stora investeringsbehov i Idleken som inte kan förskjutas längre än tidigare angiven tidsplan. Sammantaget innebär det att entreprenören inte hinner arbeta upp tilldelade medel under 2021 och därför begär stadsdelsförvaltningen ombudgering av 2,8 mnkr till 2022.

Ombudgering av bastun vid Sättrastrandsbadet

Förvaltningen beviljades i samband med tertiärrapport 1, 2021 investeringsmedel ur central medelsreserv för Stockholm vid vatten som syftar till ökade vistelsevärden på platser vid vatten.

0,75 mnkr av de 1,2 mnkr som ansöktes och beviljades avsåg bygget av en bastu. Av dessa medel finns behov av att ombudgera hela beloppet om 0,75 mnkr för färdigställande av bastubyggnad under 2022.

Processen för att få samtliga underlag och tillstånd på plats, samt genomföra upphandling av anläggningen, har prioriterats av förvaltningen men då förvaltningen i detta projekt är beroende av flertalet andra aktörers handläggningstider har processen inte kunnat forceras ytterligare.

Förvaltningen väntar fortfarande på tillstånd för bygglov, och konstaterar att handläggningstiden inte håller den tidplan som är angiven för bygglovsärenden och som förvaltningen därför utgått ifrån. Sammantaget medför detta att inköp av material inte kan påbörjas under 2021 och att hela beloppet behöver ombudgeras.

Omslutningsförändringar

Förväntade omslutningsförändringar under budgetåret 2022 för samtliga verksamhetsområden uppgår till 141,4 mnkr, vilket avser ökade intäkter och kostnader utöver budgetram.

Omslutningsförändringarna avser huvudsakligen intäkter och kostnader avseende hyresintäkter och köp av platser inom vård- och omsorgsboenden, försäljning av tjänster till andra förvaltningar såsom handläggning för försörjningsstöd, offentligt skyddat arbete och intäkter från Migrationsverket.

Omslutningsförändringar beräknas för äldreomsorgen till 67,5 mnkr som till störst del avser externa intäkter inom vård- och omsorgsboende i egen regi. För individ- och familjeomsorg inklusive arbetsmarknadsåtgärder till 28,4 mnkr som är för statsbidragsintäkter, försäljning av vårdplatser inom socialpsykiatri och ersättning för extratjänster. För stöd och service till personer med funktionsnedsättning till 38,4 mnkr som till störst del avser externa intäkter inom dagliga verksamheter. För förskolan till 7,1 mnkr som till största del avser erhållna bidrag och ersättningar samt försäljning av verksamhet.

Medel för lokaländamål

Förvaltningen har inte för avsikt att söka medel för lokaländamål.

Övriga ekonomiska redovisningar

Förvaltningen har inget övrigt att redovisa gällande ekonomin.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Förvaltningens arbete med Agenda 2030 handlar om att se över hur de globala hållbarhetsmålen kopplas ihop med förvaltningens övriga mål på kortare och längre sikt och hur målen i Agenda 2030 integreras med ordinarie styrnings- och uppföljningsprocesser.

Mer konkret innebär arbetet att i nedbrytningen av stadens Vision 2040 tydliggöra kopplingen till agendans mål. Syftet är att skapa förutsättningar för ett samlat arbete mot de långsiktiga målen. Förvaltningen har, i samma syfte, kopplat samman verksamhetsområdesmålen för 2022 med de olika målen inom Agenda 2030. Med utgångspunkt i de lokala behoven i stadsdelsnämndsområdet och *Hållbarhetsrapporten 2021* gör förvaltningen följande prioriteringar för att bidra till att staden når de globala målen.

- Mål 5 om jämställdhet

I *Hållbarhetsrapporten 2021* och av förvaltningens egen uppföljning framkommer att utrikes födda kvinnor har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden jämfört med män och har därmed svårare att försörja sig själva. I stadsdelsnämndsområdet har en högre andel kvinnor än män ekonomiskt bistånd för sin försörjning. Kvinnor i stadsdelsnämndsområdet har en lägre sysselsättningsgrad än män.

Förvaltningen genomför olika satsningar på kvinnor samt prioriterar ensamstående kvinnor och familjer till Stockholmsjobb och extratjänster. Stadsdelsmammorna fortsätter arbeta uppsökande mot kvinnor och män som är hemma med barn samt stötta dem att närma sig arbetslivet och den egna försörjningen.

- Mål 10 om minskad ojämlikhet

I *Hållbarhetsrapporten 2021* framkommer att barnfattigdomen i stadsdelsnämndsområdet 2018 var högre än stadens snitt och stadsdelsnämndsområdet hade näst högst andel barnhushåll som var under 60 % av medianinkomsten i Stockholms stad. Enligt rapporten kan barnfattigdom påverka barns liv negativt på flera sätt, bland annat genom sämre skolresultat och möjligheter att delta i aktiviteter på fritiden.

För att minska ojämlikhet arbetar förvaltningen aktivt med att öka inskrivningsgraden i förskolan och att tillse att de öppna verksamheterna i form av parklekar och fritidsgårdar bedriver verksamhet med hög kvalitet.

- Mål 11 om hållbara städer och samhällen

I *Hållbarhetsrapporten 2021* framkommer att Skärholmens stadsdelsnämndsområde är ett av de tre stadsdelsnämndsområden i staden som 2019 hade högst andel trångbodda personer i flerbostadshus. Bland annat har pandemin medfört att trångboddheten blivit än mer utmanande. I hushåll där exempelvis barn och unga har svårt att få ro med läsläsning blir det än svårare att studera och för vuxna att arbeta hemma. I rapporten framkommer att invånarnas tillgång till parker och naturområden även är en viktig del av målet.

För att minska konsekvenserna är trångboddhet för barn och unga arbetar förvaltningen bland annat med läsläsning som erbjuds på regelbunden basis i de öppna verksamheterna.

Förvaltningen arbetar med att tillgängliggöra parker och naturreservat för att fler personer i olika åldrar och med olika funktionsvariationer lätt ska kunna besöka hemmanära utemiljöer och utnyttja de möjligheter till motion och rekreation som finns. Som en del av det arbetet genomför förvaltningen åtgärder såsom uppdatering av informationsskyltar, underhåll av gångvägar och stigar, slyröjning, utbyte och underhåll av utrustning (som till exempel lekplatser, utegymredskap, skräpkorgar, bord och bänkar) i naturreservatet. Synpunkter och förslag från invånare och besökare utgör ett viktigt underlag i planering av det arbetet.

I samarbete med miljöförvaltningen, jobbar förvaltningen med att förstärka betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark, med särskilt fokus på ek- och tallmiljöer samt livsmiljöer för groddjur. Därutöver satsar förvaltningen på slåtter med upptag på Vårbergstoppen och på att förstärka ängsstrukturen. I Sätterskogens naturreservat ges fortsatt utrymme för betesdjur. Åtgärder för att främja pollinatörer genomförs i samband med investeringar.

Jämställdhet

Förvaltningens jämställdhetsarbete är integrerat i den ordinarie verksamheten och förvaltningen utgår fram stadens *Program för ett jämställt Stockholm 2018 - 2022* i arbetet. I samband med att enheterna skriver verksamhetsplaner identifierar de jämställdhetsutmaningar och genomför sedan jämställdhetsanalyser med hjälp av Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) metod *Sjuan*. Vid analys av uppföljningar och statistik har könsaspekten lyfts i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. I tjänsteutlåtanden till nämnd genomförs jämställdhetsanalyser där så är möjligt.

Barns rättigheter

Förvaltningen säkerställer barns rättigheter i enlighet med *Stockholms stads program för barnets rättigheter och inflytande*. Barnrättsperspektivet ska beaktas både i utredningar och insatser som direkt rör barn och ungdomar samt i utredningar och insatser som riktas till vuxna som har barn i hushållet. Förvaltningen har en barnrättssamordnare och särskilt utsedda barnrättsambassadörer inom socialtjänsten vars uppdrag är att barns rättigheter och perspektiv säkerställs. Förskolornas arbete med plan mot diskriminering och kränkande behandling är en viktig del av arbetet med barns rättigheter. I samband med upprättandet av planerna genomförs barnintervjuer och trygghetsvandringar tillsammans med barnen för att skapa delaktighet och ge inflytande. Barnkonsekvensanalyser genomförs vid större förändringar av verksamheten som påverkar barnen.

Förvaltningens parklekar och fritidsgårdar arbetar med utgångspunkt i barns rättigheter i enlighet med *Stockholms stads strategi för att minska risken att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet*. Detta innebär bland annat ett ökat utbud av strukturerade, regelbundna och ledarledda aktiviteter. Förvaltningen arbetar även med att tillgängliggöra kultur för fler barn, i enlighet med *Kulturstrategiska programmet* och barnkonventionen. Föräldrarådgivningen utökas och utvecklas för att tillgängliggöra stöd och rådgivning till stadsdelsnämndsområdets föräldrar och på så sätt stärka skyddsfaktorer kring barn.

Nationella minoriteter

Arbetet samordnas av en arbetsgrupp vars representanter motsvarar olika verksamhetsområden inom förvaltningen. Arbetsgruppen svarar till en styrgrupp. Arbetsgruppen tar i början av året fram en aktivitetsplan för förvaltningens arbete med nationella minoriteter. En prioriterad insats under året är att genomföra en utbildning till alla funktioner som kommer i kontakt med minoritetsmålgrupper.

Efterfrågan på förskola på finska är låg vilket den språkkartläggning som genomförts inom förskolan visar. Kartläggningen visar även att det finns finskspråkig personal inom förskolans verksamhet.

Inom äldreomsorgen finns tillgång till finskspråkig personal både inom hemtjänst och vid vård- och omsorgsboende i förvaltningens egen regi. Inom ramen för de öppna mötesplatserna planeras en rad aktiviteter som riktar sig till finstalande äldre till exempel uppmärksammas finska självständighetsdagen genom att olika aktiviteter anordnas i förvaltningens regi.

Förvaltningen samverkar med stadsledningskontoret, äldreförvaltningen och utbildningsförvaltningen i arbetet med nationella minoriteter och romsk inkludering genom bland annat medverkan i de aktiviteter som arrangerats under året; nätverksträffar, inspirationsföreläsningar och workshops.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kultur, ledarskap och kapacitet som främjar kvalitetsutveckling, innovation och digitalisering

Utifrån förvaltningens kompetensförsörjningsplan har de viktigaste kompetensförsörjningsbehoven identifierats inför 2022. Framträdande behov har konstaterats bland annat kopplat till arbete med välfärds- och bidragsbrott, språkkompetens, chefs-/ledar- och medarbetarskap (utifrån den nya chefs- och ledarprofilen) samt förmåga att driva utvecklingsarbete som berör hela eller flera delar av förvaltningen. *Skärholmsakademin*, som är en plattform för digitala utbildningar utifrån behov ska fortsatt utvecklas. Inriktningen för *Skärholmsakademin* framåt handlar om att öka nyttjandegraden avseende framtagna utbildningar samt att producera nytt innehåll utifrån identifierade behov.

Digitalisering och effektiva arbetssätt ingår som ett delprojekt i arbetet inför förvaltningens flytt till nya lokaler, som pågår under året. Delprojektet omfattar att inrikta och nyttja den utveckling som skett under pandemin.

Målkonflikter/strukturella hinder

Förvaltningen vill lyfta de egna tekniska förutsättningarna, som en potential möjliggörare -

eller barriär - i arbetet för kvalitetsutveckling, innovation och digitalisering.

Pandemin har aktualiserat frågan om digitaliseringens möjligheter och också lett till en utveckling och en vilja att fortsatt och på olika sätt utveckla de digitala arbetsformerna. Att fler medarbetare arbetar digitalt innebär en kulturell förändring där mer fokus per automatik riktas mot hur digitalisering fortsatt kan effektivisera verksamheterna. Här finns också en möjlighet att stärka stadens verksamheter som attraktiva arbetsgivare, där möjligheten till flexibla arbetssätt kommer att vara en ännu starkare konkurrensfaktor framåt.

Dock går att konstatera en begränsning i de egna tekniska systemen. I nuläget utgör de inte den möjliggörare som krävs för att få full effekt av ett utvecklingsarbete. Begränsningar i teknik ger begränsningar i utveckling av metodik, arbetssätt och innovationslust.

Innovationsarbetet tar sin utgångspunkt i de egna verksamhetsbehoven utifrån en idé om nyttan för de verksamheten finns till för. Tekniska förutsättningar som stödjer nya arbetssätt och kreativa processer bedömer förvaltningen därmed vara viktigt för effekt av arbetet med innovation och digitalisering framåt.

En annan viktig del som bland annat framhålls av det nya kvalitetsprogrammet är att staden fortsätter att utveckla effektiva och stödjande metoder samt skapar mötesplatser för idéutbyte. Här vill förvaltningen framhålla fördelen med att dessa mötesplatser även används för löpande koordinering av insatser mot gemensamma mål, för att undvika löpande målkonflikter och säkerställa att behoven hos dem vi arbetar för är utgångspunkten i det gemensamma arbetet.

Samverkan med externa aktörer

Förvaltningen har en pågående samverkan med Södertörns högskola som kommer fortgå, utvecklas och formaliseras under året. Samarbetet baseras på ömsesidiga behov och ömsesidigt utbyte, men stadsdelsnämndsområdets potential och utmaningar liksom högskolans roll som kunskapsproducent är centrala. Förvaltningen deltar också i en förstudie under ledning av forskningsinstitutet Rise på temat *Future of work*. Samverkan med näringslivet sker bland annat inom ramen för platssamverkan men bredare insatser planeras i samarbete med SBR utifrån stadsdelsnämndsområdets potential samt det lokala näringslivets behov, tillväxtpotential och vilja att delta. Platssamverkan omfattar också samverkan med civilsamhället. En plan för samverkan med civilsamhället ur ett bredare perspektiv kommer också att tas fram.

Kunskap om invånarnas/brukarnas behov

- *Input från brukare/invånare*
 - Samverkan och dialog med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet vad gäller utveckling av stadsmiljö samt verksamhet för personer med funktionsnedsättning, socialpsykiatri och äldre.
 - Enkäter till besökare på medborgarkontoret samt till ungdomar som besöker de öppna fritidsverksamheterna.
 - Brukarråd finns inom flera verksamheter inom avdelningen för stöd och service i egen regi där förslag på förbättringar lyfts.
 - Årliga brukarundersökningar inom verksamhetsområdena stöd och service till

personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg samt verksamheten inom socialpsykiatri ligger också till grund för förbättringar i verksamheterna (både vad gäller myndighetsutövning och utförare).

- Resultaten från den årliga förskoleundersökningen inom förskolan analyseras i dialog med vårdnadshavare. Resultaten används för att utveckla förvaltningens kvalitetsarbete inom förskoleverksamheten.
- *Andra typer av behovsinventeringar*
 - Löpande dialog med det lokala näringslivet i syfte att utveckla näringslivsarbetet.
 - Utveckling av förvaltningens verksamheter görs utifrån resultat av inspektioner och egenkontroller.
- *Medborgardialog*
 - Uppstart och uppföljning av dialogplattformen som lanserades under hösten 2021.

System för hantering av synpunkter och klagomål

- Varje synpunkt eller klagomål oavsett källa diarieförs av registrator.
- Synpunkten eller klagomålet skickas därefter omgående till ansvarig avdelningschef för bedömning/åtgärd.
- Den ansvariga avdelningen ansvarar för att återkoppla till medborgaren/brukaren så att de direkt kan svara på eventuella följdfrågor.

Övrigt

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2021-12-09
Stefano Prestinoni, Administrativ chef	2021-12-09